

**Bachelor Financial Services Management
Associate degree FSM Verzekeringsadvies
Associate degree FSM Financieel Advies
Bachelor Fiscaal Recht en Economie**

LOI Hogeschool

*Verslag van de beperkte opleidingsbeoordeling
14 december 2016 en 22 maart 2017*

 Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrukken.

Samenvatting

Op 14 december 2016 en 22 maart 2017 zijn de bacheloropleidingen Financial Services Management (FSM) en Fiscaal Recht en Economie (FRE) en de Associate degree FSM (met de uitstroomvarianten Verzekeringsadvies en Financieel Advies) van LOI Hogeschool geïnspecteerd door een commissie van AeQui. Het totaaloordeel van de visitatiecommissie is voor elk van de drie opleidingen voldoende.

De opleiding kenmerkt zich door haar positionering als aanbieder van toegankelijk en arbeidsmarktrelevant afstandsonderwijs, dat zich voor de student kenmerkt door een individuele en flexibele leerroute, maximale onafhankelijkheid van tijd, plaats en tempo, continue beschikbaarheid van begeleiding, technische eenvoud en betaalbaar collegegeld. De opleidingen FSM en FRE worden binnen dit concept aangeboden, en onderscheiden zich daarnaast door hun brede bedrijfskundige basis en focus op het Nederlandstalige bedrijfsleven.

Beoogde eindkwalificaties

De visitatiecommissie heeft vastgesteld dat de eindkwalificaties van de bacheloropleidingen FSM en FRE en de Associate degree FSM wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie concreet zijn uitgewerkt en voldoen aan de (inter)nationale eisen die aan een bacheloropleiding en Associate degree worden gesteld. LOI Hogeschool volgt hierin de landelijk opgestelde beroeps- en opleidingsprofielen. De competentiegebieden, competenties en indicatoren die daarin benoemd zijn, zijn leidend voor de programma's. De competentiegebieden zijn uitgewerkt in competenties op drie niveaus. De Ad FSM leidt op tot en met competentieniveau 2, de bacheloropleidingen tot en met niveau 3. De Ad kent twee uitstroomrichtingen: Verzekeringsadvies en Financieel Advies.

De opleidingen hebben adequate contacten met het werkveld onder andere doordat docenten (en studenten) werkzaam zijn in het werkveld. Door externe certificering onderdeel te maken van de bacheloropleidingen en de Associate degrees wil LOI Hogeschool het civiel effect van de opleidingen vergroten. De visitatiecommissie stelt vast dat de beroepsprofielen en afgeleide competenties qua niveau voldoen aan internationaal aanvaarde niveaubeschrijvingen voor de bachelor- en Ad-grad (Dublin descriptor Short Cycle).

Programma

De visitatiecommissie heeft vastgesteld dat de onderwijsleeromgeving studenten van de drie opleidingen in staat stelt de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De drie opleidingen bieden een adequate leeromgeving, waarin de vijf leerlijnen en de thematische opbouw bijdragen aan de samenhang in het

programma. De visitatiecommissie heeft waardering voor deze degelijke opzet. Dat de studie flexibel is in te plannen en studenten bij deze planning begeleid worden, draagt bij aan de studeerbaarheid. De opleidingen sluiten aan bij de kwalificaties van de instromende studenten. Elk thema wordt afgesloten met een praktijkintegratieopdracht waarin de student de theorie koppelt aan de eigen werkomgeving. Het eerste jaar van de Associate degree is gelijk aan dat van de bacheloropleiding FSM.

De visitatiecommissie vindt de toevoeging van big data en adviesvaardigheden in het nieuwe programma FRE waardevol. Daarmee wordt recht gedaan aan relevante ontwikkelingen in de beroepspraktijk.

De opleidingen beschikken over een degelijke leeromgeving. De opleidingen beschikken over voldoende docenten voor het verzorgen van het onderwijs. Er is ruime expertise beschikbaar op de verschillende kennisgebieden van de opleidingen. Alle docenten onderhouden contact met het werkveld. De visitatiecommissie is van mening dat het aantal mastergeschoolde docenten verhoogd kan worden. Ook vindt zij dat de resultaten van evaluaties onder docenten verspreid dienen te worden.

Toetsing

De visitatiecommissie heeft vastgesteld dat de opleidingen beschikken over een adequaat systeem van toetsing. De competenties vormen de kapstok van het beoordelingssysteem. Studenten sluiten iedere module af met een individuele toets. Een aantal modules van de bacheloropleidingen en de Associate degrees wordt extern geëxamineerd. De visitatiecommissie erkent de relevantie van deze externe certificering voor studenten. Hoewel de toetsen van voldoende niveau zijn, vindt de visitatiecommissie

enkele toetsen te veel gericht op cognitieve aspecten. Toepassing komt minder aan de orde. Dit komt wel goed aan bod bij de praktijkintegratieopdrachten waarmee elk thema wordt afgerond. Daarin wordt de leerstof van de verschillende modules geïntegreerd en de brug met de praktijk geslagen.

De visitatiecommissie stelt bovendien vast dat de opleidingen goede maatregelen treffen om kwaliteit van de toetsing te borgen. De (domein)examencommissie geeft haar taak om de kwaliteit van toetsen en tentamens te borgen en zich een eigenstandig oordeel te vormen over het eindniveau van de opleiding goed vorm.

Gerealiseerde eindkwalificaties

De visitatiecommissie heeft vastgesteld dat in de bacheloropleidingen FSM en FRE en de Associate degree FSM de beoogde eindkwalificaties gerealiseerd worden. De commissie heeft in totaal dertien afstudeerwerken bestudeerd om zich een beeld te vormen van het eindniveau. Op basis van de bestudeerde afstudeerwerken en op basis van tevredenheid van alumni van de drie opleidingen concludeert de visitatiecommissie dat het eindniveau van de studenten van alle drie de opleidingen voldoende is. Het karakter van de opleidingen is zichtbaar in de bestudeerde afstudeerwerken en de onderwerpen passen bij het vakgebied. De visitatiecommissie verwacht dat de uitbreiding van de onderzoeksleerlijn de schrijfstijl en onderzoekmethodologie van de afstudeerwerken ten goede zal komen. De visitatiecommissie is positief over de aandacht voor de reflectie van de student op het afstudeerwerk.

Associate degree

De visitatiecommissie heeft één eindwerk kunnen beoordelen, en vond deze van voldoende niveau. Hoewel dit een te smalle basis is, heeft de visitatie-

commissie er vertrouwen in dat ook in de toekomst de gerealiseerde eindkwalificaties voldoende zullen zijn. Dit vertrouwen ontleent zij ten eerste aan het niveau van de eerste praktijkintegratieopdrachten op eindniveau die zij ook heeft kunnen inzien. Ten tweede ziet de commissie de uniforme werkwijze binnen de gehele LOI Hogeschool met betrekking tot de eindwerken (van Associate degrees, maar ook van bacheloropleidingen) als een waarborg voor dit eindniveau.

Aanbevelingen

De visitatiecommissie raadt de opleidingen aan het internationale perspectief op de vakgebieden te versterken, bijvoorbeeld door cross-cultural management en zakendoen op te nemen in het programma.

De visitatiecommissie vindt de aandacht voor onderzoeksvaardigheden in de programma's beperkt. De visitatiecommissie ondersteunt dan ook het voornemen van LOI Hogeschool om dit uit te breiden. De commissie raadt de opleidingen aan de inhoud van de nieuwe onderzoeksmodule af te stemmen op het vakgebied, door bijvoorbeeld bij de opleiding FRE aandacht te besteden aan vaardigheden op het gebied van juridisch onderzoek. Zij verwacht dat dit de kwaliteit van de afstudeerwerken ten goede zal komen. Ook geeft de visitatiecommissie de opleidingen ter overweging het afstuderen een andere vorm te geven, bijvoorbeeld het opstellen van een relevant beroepsproduct zoals een financieel advies. De visitatiecommissie adviseert de opleiding om studenten meer te stimuleren tot, en te ondersteunen bij, het zoeken en benutten van relevante literatuur.

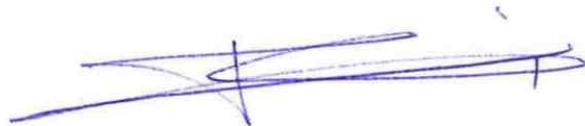
De visitatiecommissie adviseert ten slotte om de coaching meer proactief in te richten, zonder het principe van afstandsonderwijs tekort te doen.

Alle standaarden van het NVAO-kader zijn positief beoordeeld en op die grond geeft de visitatiecommissie een positief advies inzake accreditatie van de bacheloropleidingen Financial Services Management en Fiscaal Recht en Economie en de Associate degree Financial Services Management.

Namens de voltallige visitatiecommissie, Utrecht, april 2017

drs. R.R. van Aalst
Voorzitter

drs. T. Buising
Secretaris

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inhoudsopgave	5
Colofon	6
Inleiding	7
1. Beoogde eindkwalificaties	9
2. Onderwijsleeromgeving.....	12
3. Toetsing	19
4. Gerealiseerde eindkwalificaties	21
Bijlagen	25
Bijlage 1 Visitatiecommissie	26
Bijlage 2a Dagprogramma algemene visitatie	27
Bijlage 2b Dagprogramma opleidingsspecifieke visitatie	28
Bijlage 3 Kwantitatieve gegevens	30
Bijlage 4 Eindkwalificaties.....	31
Bijlage 5 Programmaoverzicht.....	35
Bijlage 6 Bestudeerde documenten.....	39
Bijlage 7 Rapport algemene visitatie	40
Bijlage 8 Onafhankelijkheidsverklaringen.....	48

Colofon

Instelling en opleiding

Instelling:	Stichting LOI Hoger Onderwijs
Adres:	Leiderdorp
Telefoon:	071 54 51 123
Status instelling:	onbekostigd
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg:	positief
Opleiding:	Bachelor Financial Services Management Bachelor Fiscaal Recht en Economie
Niveau:	hbo bachelor
Aantal studiepunten:	240EC
Graad:	Bachelor of Arts (B Financial Services Management) Bachelor of Economics (B Fiscaal Recht en Economie)
Locatie:	afstandsonderwijs en blended learning vanuit Leiderdorp
Variant:	deeltijd
Croho-nummers:	34414 B Financial Services Management 34140 B Fiscaal Recht en Economie
Opleidingen:	Ad Financial Services Management
Niveau:	associate degree
Aantal studiepunten:	120 EC
Graad:	Associate degree
Locatie:	afstandsonderwijs en blended learning vanuit Leiderdorp
Variant:	deeltijd
Croho-nummer:	80093 Ad Financial Services Management, uitstroomvarianten: Verzekeringsadvies Financieel Advies

Kwantitatieve gegevens van de opleiding zijn weergegeven in bijlage 3.

Visitatiecommissie

De visitatiecommissie bestond uit:

Drs. Raoul van Aalst, voorzitter
Mary K. Farmer MBA, panellid (referent afstandsonderwijs)
Paul de Leeuw MFSME, panellid
Mr.drs.ir. Marcel Meuleman, panellid
Mr. Peter Wakelkamp, panellid
Dr. Dirk Gerritsen, panellid
Romy Vieselmann, studentlid

De commissie werd ondersteund door Titia Busing, secretaris.

De commissie is vooraf voorgelegd aan de NVAO; de NVAO heeft ingestemd met de samenstelling.

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van

AeQui VBI
Vlindersingel 220
3544 VM Utrecht
(030) 87 820 87
www.AeQui.nl

Inleiding

De Leidse Onderwijsinstellingen (LOI) bestaat sinds 1923. Het instituut is begonnen als een opleider voor administratief-economische cursussen. In de loop van haar bestaan is de LOI uitgegroeid tot een onderwijsinstelling met een breed aanbod van cursussen, mbo- en hbo-opleidingen. LOI Hogeschool is in 1996 als onderdeel van LOI opgericht. De missie luidt: 'Het aanbieden van toegankelijk en arbeidsmarktrelevant afstandsonderwijs, dat zich voor de student kenmerkt door een individuele en flexibele leerroute, maximale onafhankelijkheid van tijd, plaats en tempo, continue beschikbaarheid van begeleiding, technische eenvoud en betaalbaar collegegeld.' LOI Hogeschool startte aanvankelijk voorzichtig met enkele opleidingen die goed in de markt lagen. Nu is het een hogeschool met een breed scala aan hbo-bacheloropleidingen en Associate degree-programma's. In de afgelopen jaren is LOI Hogeschool een aantal van deze opleidingen ook klassikaal gaan aanbieden.

De opleidingen

De bacheloropleidingen Financial Services Management en Fiscaal Recht en Economie worden sinds respectievelijk 2007 en 1998 aangeboden. De bacheloropleiding Financial Services Management (FSM) is gericht op mensen die op ho(o)g(er) niveau willen functioneren in de financieel-zakelijke dienstverlening. De bacheloropleiding Fiscaal Recht en Economie (FRE) heeft als doel brede inzetbaarheid van de hbo-fiscalist in het beroepenveld door breed georiënteerde fiscalisten af te leveren.

De Associate degree Financial Services Management (Ad FSM) wordt sinds 2012 aangeboden. De Ad FSM kent twee uitstroomvarianten: Verzekeringsadvies en Financieel Advies.

Naar aanleiding van de vorige visitatie (van de twee bacheloropleidingen) heeft LOI Hogeschool onder andere nieuwe eisen voor de werkplek geformuleerd op basis van het beroepsprofiel en de competenties, en de toelatingseisen voor 21+ aangescherpt. Ook is het afstudeertraject opnieuw ingericht conform het model van LOI Hogeschool. De opleiding FRE heeft jaarlijkse actualisaties voor de fiscale vakken ingevoerd.

De opleidingen zullen in 2017 gezamenlijk het cluster Finance and Advice vormen. De opleidingen worden dan vormgegeven conform het nieuwe model van LOI Hogeschool met een gezamenlijke propedeuse, leeruitkomsten en clusters van 30 EC (gekoppeld aan de leeruitkomsten). LOI Hogeschool wil daarmee beter aansluiten op actuele thema's in het werkveld en het adviesrapport HBO Economie: de wendbare en herkenbare professional van HBO sector Economie (in opdracht van de Vereniging Hogescholen).

Elke opleiding van LOI Hogeschool kent een servicemanager en een programmamanager. De actualiteit van het lesmateriaal wordt geborgd door de servicemanager. De programmamanager is verantwoordelijk voor de contacten met het werkveld. De opleidingen kennen daarnaast een programmaleider, die verantwoordelijk is voor de inhoud, samenhang en actualiteit van de opleiding.

De visitatie

LOI Hogeschool heeft aan AeQui VBI opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. De visitatie is opgedeeld in twee delen: een algemene visitatie en een opleidingsspecifieke visitatie. Voor beide visitatiedelen heeft AeQui een onafhankelijke en ter zake kundige commissie samengesteld. Beide visitatiedelen worden hieronder nader toegelicht.

De algemene visitatie vond plaats op 14 december 2016. Deze visitatie geldt als onderdeel van acht opleidingsspecifieke visitatiedagen in de eerste helft van 2017. Het panel bestond uit een voorzitter (de heer Van Aalst), een referent-deskundige (mevrouw Farmer) en een secretaris (mevrouw Van der Grijsparde). De heer Van Aalst is ook voorzitter bij de opleidingsspecifieke visitaties. Tijdens de algemene visitatie werden enkele opleidingsoverstijgende zaken zoals het didactisch model, de beroepenveldcommissies en examencommissies beoordeeld. Deze beoordeling vond plaats aan de hand van het bestuderen van documentatie, gesprekken met verantwoordelijken bij LOI en een demonstratie van de elektronische leeromgeving. Het programma van die dag is opgenomen als bijlage 2a. De beoordeling resulteerde in bevindingen die zijn vastgelegd in een rapport (bijlage 8) dat ter beschikking werd gesteld aan alle panels van de opleidingsspecifieke visitaties. Met mevrouw Farmer werd de afspraak gemaakt dat

zij, indien panels vragen hebben, deze vragen op afstand zal beantwoorden. Dat zal in de praktijk via de voorzitter gaan, en kan zowel voor, tijdens als na de opleidingsvisitaties zijn. Uiteindelijk komen de visitatiepanels van de opleidingsspecifieke visitaties tot een beoordeling van de betreffende opleidingen, waarbij de bevindingen van de algemene visitatie worden betrokken. De afspraak was daarbij dat de voorzitter in overleg zou treden met mevrouw Farmer bij uiteenlopende bevindingen.

LOI Hogeschool heeft voorafgaand aan de algemene visitatie een aankondiging verspreid voor een op die dag gepland telefonisch open spreekuur. Er hebben geen studenten of medewerkers van de opleiding Financial Services Management, de opleiding Fiscaal Recht en Economie en de Associate degree FSM gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.

De opleidingsspecifieke visitatie heeft op 22 maart 2017 plaatsgevonden volgens het programma dat in bijlage 2b is weergegeven. Met vertegenwoordigers

van de opleidingen heeft vooraf een voorbereidend gesprek plaatsgevonden. In dat gesprek zijn het programma en de invulling van de gesprekken en gesprekspartners vastgesteld. De visitatiecommissie heeft tijdens de visitatie dit programma doorlopen.

De commissie heeft zich daarbij, betreffende de opleiding FSM, expliciet georiënteerd aan het cluster waarin deze opleiding geplaatst is. Dit is met het voltallig panel gedaan, tijdens het voorbereidend overleg, en afsluitend bij de oordeelsvorming. De hiertoe benodigde kennis was aanwezig in (een deel van) het panel.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleidingen verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Aan het einde van de visitatie is LOI Hogeschool in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie. Deze rapportage is in concept toegestuurd aan LOI Hogeschool. De reactie van de opleidingen is verwerkt tot deze definitieve rapportage.

1. Beoogde eindkwalificaties

De visitatiecommissie heeft vastgesteld dat de eindkwalificaties van de bacheloropleidingen Financial Services Management en Fiscaal Recht en Economie en de Associate degree Financial Services Management wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie concreet zijn uitgewerkt en voldoen aan de (inter)nationale eisen die aan een bacheloropleiding en Associate degree worden gesteld. LOI Hogeschool volgt hierin de landelijk opgestelde beroeps- en opleidingsprofielen. De competentiegebieden, competenties en indicatoren die daarin benoemd zijn, zijn leidend voor de programma's. De competentiegebieden zijn uitgewerkt in competenties op drie niveaus. De Ad Financial Services Management leidt op tot en met competentieniveau twee, de bacheloropleidingen tot en met niveau drie. De Ad Financial Services Management kent twee uitstroomrichtingen: Verzekeringsadvies en Financieel Advies. Afgestudeerden van de Associate degree werken in de praktijk op NLQF 5-niveau. Dit betreft functies als kredietacceptant of kredietbeheerder, hypotheekadviseur, verzekeringsacceptant, schadebehandelaar of verzekeringsadviseur.

De opleidingen hebben adequate contacten met het werkveld onder andere doordat docenten (en studenten) werkzaam zijn in het werkveld. Door externe certificering onderdeel te maken van de bacheloropleidingen en de Associate degrees wil LOI Hogeschool het civiel effect van de opleidingen vergroten. Het valt de visitatiecommissie in algemene zin op dat het brede profiel waarvoor opgeleid wordt, niet altijd helemaal waargemaakt kan worden. Studenten werken als zij starten met de opleiding veelal in een specifiek aspect van het vakgebied, waarin zij ook na afronding van de opleiding blijven werken. De visitatiecommissie stelt vast dat de beroepsprofielen en afgeleide competenties qua niveau voldoen aan internationaal aanvaarde niveaubeschrijvingen voor de bachelor- en Ad-grad (Dublin descriptoren Short Cycle).

Bevindingen

Beroepsprofiel

Bacheloropleiding Financial Services Management

De bacheloropleiding Financial Services Management is bedoeld voor studenten die op een hoger niveau willen functioneren in de financieel-zakelijke dienstverlening. Studenten worden opgeleid tot startbekwaam financieel dienstverlener. Startbekwaam betekent dat de afgestudeerde in staat is om binnen de gehele branche hoogwaardige diensten te verlenen, diverse complexe taken uit te voeren en in staat is om zichzelf (zelfsturend) verder te professionaliseren.

Afgestudeerde bachelors komen in de beroepspraktijk veelal terecht in zogenaamde instroomfuncties. Dit zijn functies als financieel adviseur, consultant, financieel planner, relatiebeheerder, pensioenadviseur en accountmanager. Na een aantal jaren werkervaring kan doorstroming plaatsvinden naar meer senior of specialistische functies als private banker, productmanager, beleggingsspecialist of investment banker.

Associate degree

De Associate degree Financial Services Management heeft als doel het bieden van brede bedrijfseconomische en (fiscaal-)juridische kennis gecombineerd met specifieke, praktijkgerichte kennis voor verzekeringsadvies of financieel advies.

De afgestudeerde Ad-er werkt in een dienstverlenende beroepscontext met het spanningsveld tussen zelfstandig adviezen geven en besluiten nemen en werken binnen de gestelde kaders van de leidinggevende c.q. de beleidskaders van de organisatie. De financieel-zakelijk dienstverlener op Ad-niveau is gericht op het adviseren dan wel verkopen van producten en het verlenen van diensten. Een FSM'er op Ad-niveau functioneert op NLQF-5.

Studenten Ad FSM worden specialistisch opgeleid voor ondersteunende, adviserende, commerciële of organisatorische functies in het werkveld van financieel advies. Studenten van de uitstroomvariant Financieel advies worden opgeleid voor functies als kredietacceptant of kredietbeheerder, financieel planner particulieren, hypotheekadviseur of vermogensopbouwadviseur. Studenten van de uitstroomvariant Verzekeringsadviseur komen terecht in func-

ties als verzekeringsacceptant, schadebehandelaar, verzekeringsadviseur of relatiebeheerder.

De bacheloropleiding FSM en de Associate degree FSM sluiten aan bij het Beroeps- en opleidingsprofiel Financial Services Management 2010, opgesteld door het Landelijk Overleg Opleidingen Financial Services Management (LOOFSM). LOI Hogeschool is niet aangesloten bij dit overleg. Studenten van beide opleidingen worden opgeleid voor de volgende zeven competentiegebieden:

1. Verlenen van diensten
2. Nazorg en afwikkeling dienstverlening
3. Werken aan de business
4. (Samen)werken met medewerkers
5. Werken vanuit de organisatie
6. Werken aan de eigen professionaliteit
7. Leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van de beroepsgroep

Bacheloropleiding Fiscaal Recht en Economie

De bacheloropleiding FRE leidt studenten op tot breed inzetbare hbo-fiscalist. Afgestudeerden zijn werkzaam in de zakelijke dienstverlening, zowel in de profit- als non-profitsector. In de profitsector kunnen afgestudeerden werkzaam zijn bij belastingadvies- en accountantskantoren, (de financiële adviesafdeling van) bankbedrijven en verzekeringsinstellingen of grote bedrijven. In de non-profitsector kunnen afgestudeerden werkzaam zijn bij de Belastingdienst en lokale overheden. Afgestudeerden zijn in de regel werkzaam als aangiftemedewerkers, belastingadviseur of hoofd aangifte praktijk.

De bacheloropleiding FRE sluit aan bij het Beroeps- en Opleidingsprofiel voor de HBO (bachelor)opleiding Fiscaal Recht en Economie 2012, van het Landelijk Overleg Fiscaal Recht en Economie (LOFRE). De hierin benoemde competentiegebieden zijn overgenomen door LOI Hogeschool. Studenten worden opgeleid voor de volgende tien competentiegebieden:

1. Werkzaamheden met betrekking tot aangifte
2. Controle werkzaamheden
3. Informeren op fiscaal terrein
4. Werkzaamheden met betrekking tot fiscaal-juridisch en financieel advies
5. Vertegenwoordigen op fiscaal terrein
6. Onderzoeksvaardigheden
7. Persoonlijke ontwikkeling

8. Sociaal-communicatieve bekwaamheid
9. Ethisch normbesef
10. Besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid

Voor beide bacheloropleidingen zijn de competentiegebieden uitgewerkt in competenties en per competentie in indicatoren op drie niveaus. Het niveau geeft de complexiteit van de te beheersen competentie aan. De Ad FSM leidt op tot en met competentieniveau 2. De bacheloropleidingen FSM en FRE leiden op tot en met niveau 3. In de landelijke profielen is vastgelegd welke competenties op welk niveau beheerst dienen te worden. In een competentiematrix wordt aangegeven welke programmaonderdelen bijdragen aan het realiseren van welke competenties en indicatoren. De hogeschool heeft de competenties gerelateerd aan de Dublin descriptoren.

Afstemming beroepenveld

LOI Hogeschool heeft de aansluiting op het werkveld geborgd door het instellen van een beroepenveldcommissie Economics, door het aanstellen van een inhoudelijke programmaleider uit het werkveld, door het frequent voeren van overleg met de accountmanagers van LOI Zakelijk en door inzet van docenten en ontwikkelaars uit de beroepspraktijk. Studenten zelf leveren ook een bijdrage omdat zij beschikken over een voor de praktijk relevante werkplek.

De beroepenveldcommissie Economics bestaat uit zes leden. De beroepenveldcommissie evalueert een keer per jaar de inhoud, het niveau en de onderwijs- en examenregeling van de opleidingen. Hierbij worden ook trends en ontwikkelingen in het werkveld besproken. Daarbij is onder andere gesproken over de rol van ICT in het werkveld en de backoffice en de toenemende aandacht voor risicomanagement en compliance. Deze thema's zullen in de nieuwe programma's een plek krijgen.

LOI Hogeschool wil het civiel effect van de diploma's vergroten door aan te sluiten bij relevante landelijke erkenningen: de erkenning Wet Financieel Toezicht (Wft) en het register Belastingadviseurs (RB). Studenten van de bacheloropleiding FSM en de Associate degree FSM krijgen de gelegenheid examens voor de Wft-diploma's af te leggen bij een extern exameninstituut zoals WFTNIVO of Exameninstituut Beroepsonderwijs Financiële Sector. Studenten van de bacheloropleiding FRE sluiten zes modules van de

opleiding af met een examen bij het RB. Als de student de bacheloropleiding afrondt, krijgt hij vervolgens op basis van drie hbo-vakken vrijstelling voor de overige examens van het RB en daarmee een diploma Belastingconsulent van het RB. Daarnaast krijgen studenten na het afronden van de module Zakelijk Engels B2 een certificaat van de British Council.

LOI Hogeschool heeft in 2014 een programmamanager aangesteld. De programmamanager is verantwoordelijk voor de aansluiting met de actuele beroepspraktijk en staat daartoe in nauw contact met het werkveld. De programmamanager vangt signalen op van onder andere vakdeskundigen, de beroepenveldcommissie (en de leden daarvan), de programmaleider, (externe) examenorganisaties en uitgeverijen. Deze signalen kunnen aanleiding zijn om in samenspraak met de programmamanager en de programmaleider het programma te actualiseren of te herzien. De programmamanager houdt tevens contact met het werkveld via de accountmanagers van LOI Zakelijk die in het kader van maatwerkopleidingen een relatie hebben met bedrijven en organisaties uit de profit- en non-profitsector.

Overwegingen

Op basis van de gevoerde gesprekken en de bestudeerde documentatie stelt de visitatiecommissie vast dat de bacheloropleidingen en Associate degree hun doelstellingen consequent hebben afgestemd op de nationale eisen voor het vak, de actuele eisen van het beroepenveld en de internationale eisen

aangaande het bachelor- of Ad-niveau. De opleidingen volgen daarin de landelijke beroeps- en opleidingsprofielen die voor het betreffende vakgebied zijn opgesteld. De visitatiecommissie concludeert bovendien dat de opleidingen in voldoende mate zijn afgestemd op de beroepspraktijk. Alle docenten zijn werkzaam in de beroepspraktijk, studenten zijn over het algemeen werkzaam in de beroepspraktijk en de opleidingen kennen een beroepenveldcommissie.

De competentiegebieden en indicatoren waarvoor opgeleid wordt, zijn voldoende actueel en afgestemd met het werkveld.

De opleidingen leiden studenten binnen het vakgebied op voor een breed profiel. Op basis van de gevoerde gesprekken stelt de visitatiecommissie vast dat dit in de praktijk slechts ten dele wordt waargemaakt. Studenten zijn veelal al werkzaam in een specifiek deel van het vakgebied, de opleiding is hierin geen aanleiding tot verbreding.

De visitatiecommissie vindt het positief dat de opleidingen het civiel effect willen vergroten door aan te sluiten bij landelijke erkenningen. In dat kader raadt zij de opleidingen aan het hbo-niveau van deze erkenningen te blijven waarborgen c.q. garanderen.

Op grond van bovenstaande beoordeelt de visitatiecommissie deze standaard voor zowel de twee bacheloropleidingen als de Associate degree als **voldoende**.

2. Onderwijsleeromgeving

De visitatiecommissie heeft vastgesteld dat de onderwijsleeromgeving studenten van de bacheloropleidingen Financial Services Management en Fiscaal Recht en Economie en de Associate degree Financial Services Management in staat stelt de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De opleidingen bieden een adequate leeromgeving, waarin de vijf leerlijnen en de thematische opbouw bijdragen aan de samenhang in het programma. De visitatiecommissie heeft waardering voor deze degelijke opzet. Dat de studie flexibel is in te plannen en studenten bij deze planning begeleid worden, draagt bij aan de studeerbaarheid. De opleidingen sluiten aan bij de kwalificaties van de instromende studenten. Elk thema wordt afgesloten met een praktijkintegratieopdracht waarin de student de theorie koppelt aan de praktijk. Het eerste jaar van de Associate degree Financial Services Management is gelijk aan dat van de bacheloropleiding Financial Services Management.

De visitatiecommissie vindt de toevoeging van big data en adviesvaardigheden in het nieuwe programma Fiscaal Recht en Economie waardevol. Daarmee wordt recht gedaan aan relevante ontwikkelingen in de beroepspraktijk. Inzake internationalisering raadt zij de opleidingen aan het internationale perspectief van de vakgebieden, cross-cultural management en cross-cultural zakendoen op te nemen in het programma. De visitatiecommissie vindt de aandacht voor onderzoeksvaardigheden in de programma's te beperkt. De commissie ondersteunt dan ook het voornemen van de LOI om dit uit te breiden. De commissie raadt de opleidingen aan de inhoud van de nieuwe onderzoeksmodule af te stemmen op het vakgebied, door bijvoorbeeld bij de opleiding FRE aandacht te besteden aan vaardigheden op het gebied van juridisch onderzoek. Zij verwacht dat dit de kwaliteit van de afstudeerwerken ten goede zal komen.

Hoewel de opleidingen beschikken over een degelijke leeromgeving, is de visitatiecommissie van mening dat de coaching proactiever ingericht kan worden, zonder het principe van afstandsonderwijs tekort te doen. De opleidingen beschikken over voldoende docenten voor het verzorgen van het onderwijs. Er is ruime expertise beschikbaar op de verschillende kennisgebieden van de opleidingen. Alle docenten onderhouden contact met het werkveld. De visitatiecommissie is van mening dat het aantal mastergeschoolde docenten verhoogd kan worden. Ook vindt zij dat de resultaten van evaluaties onder docenten verspreid dienen te worden.

Bevindingen

Inrichting onderwijsprogramma's

Bacheloropleidingen

De bacheloropleidingen FSM en FRE hebben een vergelijkbare opbouw, bestaande uit een propedeusefase (60 EC), hoofdfase (130 EC) en afstudeerfase (50 EC). De opleidingen zijn georganiseerd in thema's. Elk thema bestaat uit een aantal met elkaar samenhangende modules en wordt afgerond met een praktijkintegratieopdracht. De opleiding FSM omvat in het eerste jaar de thema's Basisvaardigheden, Bedrijfskunde en Mens en maatschappij. Daarna komen thema's als Recht, Economie, Customer relationship management, Financiering, Verzekeringen en Internationalisering aan bod.

De opleiding FRE kent in het eerste jaar de thema's Algemene vaardigheden en Basisvaardigheden fiscalist. In het vervolg van de opleiding komen de thema's Werken met fiscale instrumenten, De vermogende particulier en De ondernemingsproblematiek aan de orde.

De opleidingen kennen naast de thematische opbouw de volgende leerlijnen:

- Hbo-vaardigheidsleerlijn
- Onderzoeksleerlijn
- Beroepsgerichte leerlijn
- Studieloopbaanleerlijn
- Vakkennisleerlijn (ofwel: conceptuele leerlijn)

In de hbo-vaardigheidsleerlijn is in beide opleidingen aandacht voor het ontwikkelen van basisvaardigheden, in modules als Studievaardigheden, Basisvaardigheden voor de professional en Beroepsethiek financiële dienstverlening. Bij de opleiding FSM wordt bovendien ingegaan op adviesvaardigheden. Bij de opleiding FRE is aandacht voor managementvaardigheden.

In de onderzoeksleerlijn ontwikkelen studenten hun onderzoeksvaardigheden. De leerlijn wordt in de praktijk getoetst aan de hand van praktijkintegratieopdrachten, in de stages en in de afstudeeropdracht. Onderdeel van deze leerlijn is de generieke module

Onderzoeksvaardigheden. In de opleiding FSM maakt deze module deel uit van het (eerste) thema Basisvaardigheden. Bij de opleiding FRE is de module Onderzoeksvaardigheden onderdeel van het thema Ondernemingsproblematiek. Dit is het laatste thema voordat studenten starten met hun afstudeeropdracht. In het nieuwe curriculum (per 2017) wordt de onderzoeksleerlijn in beide opleidingen uitgebreid met een module Verdiepend onderzoek & adviesvaardigheden.

De leerlijn mondt bij beide opleidingen uit in de afstudeeropdracht. Daarin passen studenten zowel hun beroeps- als onderzoeksvaardigheden toe. De studenten voeren hun afstudeeropdracht bij voorkeur uit op hun werkplek.

Alumni hebben tijdens de visitatie opgemerkt dat de module Onderzoeksvaardigheden niet aansluit bij de afstudeeropdracht van de opleiding FRE. De module Onderzoeksvaardigheden heeft een sociaal wetenschappelijke insteek terwijl het afstuderen een juridische insteek heeft.

In de beroepsgerichte leerlijn staat de competentieontwikkeling in de actuele beroepspraktijk centraal. De opleidingsspecifieke praktijkintegratieopdrachten hebben hierin een belangrijke rol. Daarin worden studenten uitgedaagd de eigen praktijk te verbinden aan de geleerde kennis. Elk thema wordt afgesloten met een praktijkintegratieopdracht. De nadruk in deze opdrachten ligt op de actualiteit en de verwechting van theorie en praktijk. De aansluiting op de actuele beroepspraktijk komt verder tot uiting in het portfolio, de stage en de afstudeeropdracht.

In de studieloopbaanleerlijn staat de persoonlijke ontwikkeling van de student centraal. Het accent in deze leerlijn ligt op coaching, zelfreflectie, bevlogenheid voor het vak en het eigen functioneren. Deze leerlijn is geïntegreerd in het digitaal portfolio van studenten op de LOI Campus, de digitale leeromgeving. In het portfolio neemt de student bewijzen op van zijn competentieontwikkeling. Het portfolio bestaat uit twee onderdelen: de competentiematrix(en) en de coachingsmatrix(en). In de competentiematrix neemt de student in aanvulling op de praktijkintegratieopdrachten, beroepsproducten en reflectieverslagen op als bewijs dat hij de beroepscompetenties en algemene hbo-competenties beheerst. In de coachingsmatrix wordt de studievoort-

gang en de competentieontwikkeling gedurende de opleiding gevolgd door de coach.

De vakkennisleerlijn (ofwel: conceptuele leerlijn) bestaat uit thema's en modules die theorie en vak-kennis behandelen. De invulling van deze modules verschilt per opleiding. Bij de opleiding FSM betreft dit bijvoorbeeld modules als Inleiding bedrijfseconomie, Wft Basisdeskundigheid, Beroepsethiek van financiële dienstverlening, Algemene economie, Inleiding belastingwetgeving, Recht, Accountmanagement, Risicoanalyse en risicomanagement en Vermogensmarkt en ondernemingswaarde. Bij de opleiding FRE betreft dit modules als Algemene economie, Publiekrecht, Openbare financiën, Inleiding belastingwetgeving, Beroepsethiek financiële dienstverlening, Inkomstenbelasting en Levensverzekeringswiskunde.

Modules gericht op externe examinering

Een belangrijk onderdeel van de bacheloropleiding en Associate degree FSM zijn de Wft-gerelateerde modules (30 EC). Dit betreft bijvoorbeeld de modules Wft Basisdeskundigheid, Wft Consumptief krediet, Wft Vermogen, Wft Schadeverzekering zakelijk en Wft Schadeverzekering particulier. Met deze modules worden studenten voorbereid op de betreffende externe examens.

De opleiding FRE bereidt studenten voor op een aantal examens van het Register Belastingadviseurs en NGO-ENS voor SPD Bedrijfsadministratie (samen 39 EC). Dit betreft onder andere de modules Inkomstenbelasting voor de particulier, Loonbelasting en Omzetbelasting. Zes modules bereiden studenten voor op het examen van het Register Belastingadviseurs en twee modules bereiden studenten voor op het examen NGO-ENS.

Met deze externe certificering willen de opleidingen de actualiteit van de programma's borgen en het civiel effect vergroten. Studenten en alumni waarderen de mogelijkheid om externe certificaten te behalen, zo bleek tijdens de visitatie. Zij hebben daarbij echter opgemerkt dat ze bij de betreffende modules vooral de studiematerialen van de betreffende examenorganisatie gebruiken. Dat materiaal is volgens hen beter afgestemd op de examens dan het studiemateriaal van LOI Hogeschool.

Stage

De stage wordt uitgevoerd op een voor de opleiding relevante werkplek. De stagebegeleider van LOI Hogeschool heeft op verschillende momenten contact met de student en de praktijkbegeleider van het stagebedrijf. Bij de start van de stage maakt de student een nulmeting van de eigen competentieontwikkeling (op basis van de algemene hbo-competenties). Onderdeel van de stage zijn twee functioneringsgesprekken. Aan het einde van de stage reflecteert de student op de eigen competentieontwikkeling. De eisen die de hogeschool stelt aan een stageplek hebben betrekking op het hbo+ niveau van de praktijkbegeleider, het hbo-niveau van de stageplek en de relevantie van de stageplek voor de opleiding.

Afstuderen

De afstudeeropdracht (20 EC bij beide opleidingen) wordt uitgevoerd op een voor de opleiding relevante werkplek. Als een student niet beschikt over een relevante werkplek, moet de student stage lopen. Dit betekent dat de opleiding met een half jaar verlengd wordt.

Associate degree

De Associate degree Financial Services Management heeft twee uitstroomrichtingen: Verzekeringsadvies en Financieel Advies. Het Ad-programma is, net als de bacheloropleiding FSM, themagericht ingedeeld en omvat drie thema's. Deze thema's worden afgerond met een praktijkintegratieopdracht. Daarnaast kent de Ad dezelfde leerlijnen als de bacheloropleidingen van LOI Hogeschool.

De propedeuse van de Associate degree is gelijk aan die van de bacheloropleiding. Het tweede jaar omvat twee thema's: Algemeen, CRM en Recht en de specialisatie in het gekozen uitstroomprofiel (Verzekeringsadvies of Financieel Advies).

Het eerste thema van het tweede jaar omvat modules als Inleiding belastingwetgeving, Inleiding recht en Customer relationship management. Onderdeel van het laatste thema zijn de Wft-modules. Studenten van de richting Verzekeringsadvies volgen modules als Wft Vermogen, Wft Schadeverzekering zakelijk en Wft Schadeverzekering particulier. Studenten van de uitstroomvariant Financieel Advies volgen de modules Wft Hypothecair krediet, Wft Vermogen en Wft Consumptief krediet.

Na de stage (10 EC) worden beide uitstroomvarianten van de Associate degree afgerond met een afstudeeropdracht (5 EC).

Internationalisering

De visitatiecommissie heeft tijdens de visitatie met diverse betrokkenen gesproken over de aandacht voor internationalisering en Engels in de programma's. Daarbij is duidelijk geworden dat Engels onderdeel van het programma is omdat veel studenten werkzaam zijn bij grote banken. Tegelijkertijd is daarbij opgemerkt dat veel studenten in hun dagelijkse werk, het adviseren van particulieren, geen gebruik maken van de Engelse taal. Onderwerpen als internationaal zakendoen en internationale wet- en regelgeving zijn onderdeel van het thema Internationalisering van de opleiding FSM. Dit thema omvat naast Engels de module Internationaal management en een praktijkintegratieopdracht Internationalisering. Bij deze opdracht schrijven studenten een essay over de ethische aspecten van internationaal ondernemen als financieel dienstverlener.

De visitatiecommissie heeft ook met studenten gesproken over de aandacht voor ethische en communicatieve vaardigheden in de opleidingen. Hierover hebben studenten aangegeven dat ze op dit thema drie keer 360° feedback aan hun collega's vragen, hiervan een verslag maken met een eigen reflectie en dit insturen via hun portfolio naar de coach. Van de coach krijgen ze vervolgens feedback op het verslag en de reflectie. Alumni hebben desgevraagd opgemerkt ethiek een relevant onderdeel van de opleiding te vinden. De alumni waarmee de visitatiecommissie gesproken heeft waarden de aandacht voor persoonlijke ontwikkeling, de fiscale en economische kennis en de Wft-examens in de opleidingen.

Programma dekt de eindkwalificaties

LOI Hogeschool heeft de bij standaard 1 beschreven competenties uit het beroeps- en opleidingsprofiel vertaald naar een onderwijsprogramma en examenplan voor de bacheloropleidingen en de Associate degree FSM. In het profiel is per competentie verantwoord welke programmaonderdelen bijdragen aan het verwerven van de competentie. Het beroeps- en opleidingsprofiel van de opleidingen is opgenomen in de Onderwijs- en examenregeling van de betreffende opleidingen.

In de onderwijs- en examenregeling is per programmaonderdeel beschreven wat de inhoudelijke onderdelen en leerdoelen zijn. Om een bepaalde competentie tot het gewenste derde niveau (of tweede niveau voor de Associate degree) te ontwikkelen, moeten studenten meerdere modules doorlopen. De meeste competenties komen in meerdere programmaonderdelen aan de orde en worden daarbij vanuit diverse invalshoeken belicht.

Onderwijsconcept

De opleidingen worden van oudsher via afstandsonderwijs aangeboden. Sinds 2012 is daar een begeleidingsvariant bij gekomen (LOI klassikaal). Bij die begeleidingsvariant hebben de studenten aanvullend op het afstands aanbod een keer per twee weken een klassikale bijeenkomst. De voorliggende opleidingen worden alleen als afstandsonderwijs aangeboden. De studenten waarmee de visitatiecommissie heeft gesproken, kozen bewust voor LOI Hogeschool vanwege de mogelijkheid tot afstandslernen. De flexibiliteit van het onderwijs en de aandacht voor technische aspecten in de opleiding speelden daarin een doorslaggevende rol.

LOI Hogeschool beschikt over een uitgebreide digitale leeromgeving, LOI Campus. Per module is een overzicht van het onderwijs en de studie-activiteiten te vinden. Ook wordt de wijze van toetsing inzichtelijk gemaakt. De student treft een examenoverzicht aan, evenals de OER, waarin opgenomen staat welke toetsen er afgelegd moeten worden en wat het aantal te behalen EC per toets is. Studenten kunnen oefentoetsen maken om zich voor te bereiden op de (landelijke) examens. In de leeromgeving worden ook de door de student behaalde resultaten weergegeven. De (klassikale) docent en de aangewezen coach kunnen via de digitale leeromgeving de voortgang en het studietempo van de student volgen.

De visitatiecommissie is middels een presentatie van LOI Campus op de hoogte gebracht van de inrichting van de digitale leeromgeving. Toegelicht is dat LOI Hogeschool de digitale leeromgeving voortdurend actualiseert en optimaliseert. Een aantal verbeteringen in de nabije toekomst is toegelicht, waaronder de wijze waarop de docent en de student met elkaar kunnen communiceren.

De opleiding FRE kent een aantal contactmomenten; de module Beroepsethiek financiële dienstverlening heeft één contactdag waarbij studenten een ethisch dilemma uit de eigen beroepspraktijk presenteren. Daarnaast worden er twee trainingdagen georganiseerd in de module Managementvaardigheden.

De studenten met wie de visitatiecommissie gesproken heeft, hebben met name voor deze opleidingen gekozen vanwege het flexibele karakter en omdat ze een hbo-diploma wensen te halen. Ze vinden de opleidingen over het algemeen goed te doen. Alumni hebben tijdens de visitatie opgemerkt dat discipline een belangrijke voorwaarde is om de opleidingen te kunnen halen.

Instroom

De instroom in de bacheloropleidingen is beperkt: gemiddeld twintig studenten per jaar in de opleiding FSM en dertig per jaar in de opleiding FRE. De daling van het aantal studenten in de afgelopen jaren is volgens de opleidingen het gevolg van de bankencrisis en de gelijktijdige personele reducties in de bank- en verzekeringssector. De instroom in de Associate degree is gering. In bijlage 3 zijn de kwantitatieve gegevens met betrekking tot de uitval en rendementen weergegeven.

Docenten

Studenten worden begeleid en beoordeeld door docenten (klassikale begeleiding en online), examen-correctoren (beoordelaars schriftelijke examens), opleidingscoaches, stagedocenten (begeleiding online en beoordelaars opdrachten), praktijkbegeleiders (persoonlijke begeleiding op de stageplek), afstudeerbegeleiders (persoonlijke begeleiding) en afstudeerdocenten (begeleiding op afstand en beoordelaars opdrachten). Bij de opleiding FSM (inclusief de Associate degree) heeft 60% van de docenten minimaal een masterdiploma. Bij de opleiding FRE is dit 59%.

Alle medewerkers van voorliggende opleidingen zijn werkzaam in de beroepspraktijk. Dit geldt ook voor de ontwikkelaars en beoordelaars van het lesmateriaal (lesstof, examens, etc.). Per module zijn meerdere docenten beschikbaar voor het nakijken van huiswerk en het beantwoorden van vragen. Meestal worden twee docenten per module ingezet zodat bij afwezigheid vervanging aanwezig is. Richtinggevend voor de inzet van docenten is de reactietermijn. De vereiste reactietermijn voor huiswerkopdrachten is 48 uur. Voor praktijkopdrachten en inzendingen met betrekking tot het afstuderen is de reactietermijn vijf tot tien werkdagen. Indien deze termijn niet gerealiseerd kan worden, worden extra of andere docenten ingezet. Tijdens de visitatie is duidelijk geworden dat de kwaliteit van docenten steekproefsgewijs gecontroleerd wordt, met behulp van peerreview. Daarnaast wordt gecontroleerd of docenten de met de studenten afgesproken service-levels halen.

De docenten en ontwikkelaars vormen een vaste groep waardoor er snel een beroep gedaan kan worden als het gaat om het actualiseren van het lesmateriaal. Met oog op de specialistische onderwerpen en het dynamische karakter van het vakgebied zoekt het opleidingsmanagement continu naar nieuwe medewerkers uit de beroepspraktijk.

Voor de betrokken docenten wordt jaarlijks een bijeenkomst georganiseerd, zo bleek tijdens de visitatie. Dan ontmoeten opleidingsmanagement van LOI Hogeschool en docenten elkaar en kunnen zij ervaringen en informatie uitwisselen. Bij de laatste bijeenkomst stond e-coaching centraal. Ook hebben de docenten een basismodule onderzoeksvaardigheden gevolgd. Tijdens de visitatie hebben docenten opgemerkt dat zij geselecteerd worden op hun werkervaring: voor een rol als coach bijvoorbeeld is werkervaring als coach in de beroepspraktijk een vereiste.

Het opleidingsmanagement van LOI Hogeschool bestaat uit de zogenaamde 'driehoek' programma-manager, servicemanager en realisatiemanager. Zij managen de opleiding ieder vanuit hun eigen scope. De programmamanager is verantwoordelijk voor de opbouw van het programma en de aansluiting op de ontwikkelingen in de beroepspraktijk en de markt. Hij werkt hierbij samen met de programmaleider. De servicemanager is verantwoordelijk voor het lopen-

de programma en de bijbehorende begeleiding en beoordeling. Hij is het eerste aanspreekpunt van studenten en docenten. De realisatiemanager is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het lesmateriaal en de leeromgeving en werkt hierbij samen met ontwikkelaars.

Studenten zijn, zo bleek tijdens de visitatie, tevreden over de uitvoerige en enthousiaste feedback van hun docenten. Ze waarderen bovendien de professionaliteit van hun docenten. De studenten en alumni hebben opgemerkt dat de nakijktermijn bij inzendopdrachten en het plan van aanpak bij het afstuderen niet altijd gehaald wordt. Dat verschilt echter per module en per docent.

Opleidings specifieke voorzieningen

De bacheloropleidingen FSM en FRE en de Associate degree FSM worden primair als afstandsonderwijs aangeboden. De leeromgeving faciliteert modulair werken; een voorziening die nog wordt uitgebreid met de introductie van een nieuw IT-platform voor de gehele LOI per medio 2017. Deze flexibele studievorm waarbij de student onafhankelijk van tijd, plaats en tempo kan studeren, wordt door de studenten in de enquête en het studentenpanel telkens opnieuw genoemd als belangrijk aspect dat behouden moet worden.

De studenten krijgen lesmateriaal dat deels bestaat uit boeken en deels uit lesmateriaal dat in opdracht van LOI Hogeschool door deskundigen is samengesteld. Bij de ontwikkeling van een module wordt in overleg met de ontwikkelaar en programmaleider afgestemd welke literatuur passend is: LOI-eigen lesmateriaal, vakliteratuur of een combinatie. Het LOI-eigen lesmateriaal bevat de relevante onderwerpen uit de actuele (inter)nationale vakliteratuur. Dit LOI-eigen lesmateriaal kent conform het didactisch model van LOI Hogeschool een uniforme opzet, waardoor het geschikt is voor zelfstudie met begeleiding op afstand. De uitleg van de docent is als het ware in het lesmateriaal opgenomen. Het voordeel van zelfontwikkeld lesmateriaal is tevens dat bij actualisaties het lesmateriaal in een korte tijd aangepast kan worden. Bij de klassikale variant kan de student leunen op dezelfde opzet als in de afstandsvariant, maar vindt aanvullend verdieping en uitwisseling plaats tijdens de les- en trainingsdagen.

Naast de voorgeschreven literatuur voorziet de leeromgeving in aanvullende literatuur en is er een mediatheek met verwijzingen naar relevante onderwerpen en webcolleges. De actualiteit van het lesmateriaal wordt door de programmaleiders en docenten bewaakt. De mediatheek van de opleiding FRE omvat verschillende links naar fiscale informatie en een 'Wettenpocket portaal' voor het raadplegen van wettenpockets. Voor de modules Inleiding belastingwetgeving en Inleiding bedrijfsadministratie zijn online examentrainingen beschikbaar. De module Inleiding financiële rapportage en analyse wordt ondersteund met hoorcolleges.

Bij de opleiding FSM wordt de module Inleiding commerciële economie ondersteund met een webcollege. Voor de module Accountmanagement zijn in de leeromgeving relevante links, filmpjes, oefencases, uitwerkingen van opdrachten en dergelijke beschikbaar.

In de leeromgeving kunnen studenten opdrachten maken en werken aan hun digitaal portfolio. De student vindt in de leeromgeving praktische informatie over de opleiding. De modules zijn voorzien van oefentoetsen en kennistrainers die studenten via een app kunnen downloaden. Uit het studentenonderzoek blijkt dat dit erg wordt gewaardeerd. In elke module zitten inzendopgaven die de student via de leeromgeving indient. De opdrachten worden op afstand door de docent beoordeeld, van feedback voorzien en gewaardeerd met een cijfer.

De studenten met wie de visitatiecommissie gesproken heeft, hebben behoefte aan meer contact met hun medestudenten. Ze hebben desgevraagd opgemerkt geen gebruik te maken van de discussiemogelijkheid op de digitale leeromgeving. Ook zouden de studenten graag wat meer contact met hun docenten of coach willen hebben, zonder dat de eigen verantwoordelijkheid en flexibiliteit van het afstandsleren verloren gaan. Dit kan volgens hen door bijvoorbeeld periodiek een belangstellende mail naar de studenten te sturen. De digitale leeromgeving vinden de studenten niet state-of-the-art.

De modules worden in veel gevallen afgesloten met een digitaal afgenomen examen. Hierbij kan de student op een tijdstip dat past in zijn studieplanning het examen afleggen en een locatie kiezen. Tijdens de opleiding wordt de student via de digitale leer-

omgeving begeleid door een coach. Uit het studentenonderzoek komt naar voren dat studenten tevreden zijn over de oefenvragen en opdrachten bij het lesmateriaal, en hun docenten.

Overwegingen

De visitatiecommissie stelt vast dat de programma's van de voorliggende bacheloropleidingen FSM en FRE en de Associate degree FSM dekkend zijn voor de competenties en dat ze de studenten in staat stellen deze te bereiken.

De visitatiecommissie heeft waardering voor de degelijke opzet van de programma's waarbij studenten in de propedeuse een breed beeld van het vakgebied krijgen en zich vervolgens in de hoofdfase specialiseren. De visitatiecommissie ondersteunt het voornemen van LOI Hogeschool om de opleidingen per september 2017 aan te bieden met een gemeenschappelijke propedeuse, waarna specialisatie op fiscaal-juridisch gebied of financieel gebied kan plaatsvinden. Daarnaast vindt de visitatiecommissie de toevoeging van big data en adviesvaardigheden aan het nieuwe programma FRE waardevol. Daarmee wordt recht gedaan aan relevante ontwikkelingen in de beroepspraktijk.

De opzet in thema's en de opbouw in leerlijnen dragen bij aan de samenhang van de programma's. Daarbij is voldoende aandacht voor praktijkgerichtheid, vakkennis en theorie. In de praktijkintegratieopdracht, waarmee elk thema wordt afgerond, vindt integratie van theorie in de eigen (werk)praktijk plaats. Dit maakt de opleidingen voor de studenten functioneel. Dat de opleidingen flexibel zijn in te plannen en studenten bij deze planning begeleid worden, draagt bij aan de studeerbaarheid.

De visitatiecommissie vindt dat de opleiding FSM voldoende aandacht heeft voor internationalisering. Dit komt met name naar voren bij het Thema Internationalisering. De aandacht voor internationalisering bij de opleiding FRE is beperkt. De visitatiecommissie vraagt zich af wat de toegevoegde waarde is van de module Zakelijk Engels in beide opleidingen. Zij is van mening dat aandacht voor het internationale perspectief van de vakgebieden en voor cross-cultural management en cross-cultural zakendoen ook relevant kan zijn. Beheersing van Engels op niveau B2 zou dan als instroomeis kunnen gelden.

De aandacht voor onderzoeksvaardigheden in de programma's (3 EC) vindt de visitatiecommissie te beperkt. De commissie ondersteunt dan ook het voornemen van LOI Hogeschool om dit per september 2017 uit te breiden met een extra module op het gebied van onderzoeksvaardigheden. Ze raadt de opleidingen aan de inhoud van de nieuwe onderzoeksmodule af te stemmen op het vakgebied, door bijvoorbeeld bij de opleiding FRE aandacht te besteden aan vaardigheden op het gebied van juridisch onderzoek. Zij verwacht bovendien dat daardoor de methodologische en onderzoekscomponent van de afstudeerwerken verbeterd zal worden (zie standaard 4).

De visitatiecommissie heeft tijdens de visitatie het studiemateriaal en de gebruikte literatuur van verschillende modules ingezien. Op basis daarvan stelt zij vast dat de opleidingen de standaard en relevante literatuur gebruiken. De opleidingen behandelen de totale breedte van het vakgebied; de visitatiecommissie vindt dit positief. Het kan echter betekenen dat de diepgang op onderwerpen verbeterd kan worden. De actualiteit van het lesmateriaal bij de opleiding FRE wordt geborgd door (fiscale en recht) modules jaarlijks te herzien. Daarnaast krijgen studenten voorafgaande aan examens nieuwsbrieven met informatie over actuele ontwikkelingen in het vakgebied. De visitatiecommissie is van mening dat de opleiding het eigen lesmateriaal ter voorbereiding op de externe examens kan verbeteren. Dit wordt door studenten nu niet gebruikt omdat het te weinig aansluit bij die examens.

De visitatiecommissie ziet dat LOI Hogeschool een beproefde, goed ontwikkelde vorm van afstandsonderwijs aanbiedt. LOI Campus c.q. de digitale leeromgeving speelt een belangrijke ondersteunende rol in het afstandsonderwijs. Er is sprake van een gebruiksvriendelijk systeem met zeer goede elementen, zoals de webinars. Wel vindt de visitatiecommissie dat het systeem verder geoptimaliseerd kan worden en kan zij zich vinden in de verbeteringen die LOI Hogeschool voornemens is door te voeren. De visitatiecommissie is van mening dat de coaching proactiever ingericht kan worden, zonder de ver-

antwoordelijkheid voor coaching en begeleiding bij de student weg te halen. Ook kan LOI Hogeschool het contact tussen studenten aanmoedigen door dit expliciet onderdeel te maken van de programma's.

De visitatiecommissie constateert dat de programma's aansluiten bij de kwalificaties van de instromende studenten. Het rendement is laag; de meeste inschrijvers volgen slechts enkele modules en weinig studenten doorlopen de gehele bacheloropleiding. De visitatiecommissie kan zich vinden in de argumentatie van LOI Hogeschool om, gezien de aard van de instelling, het afstudeerrendement als indicator niet voorop te stellen.

De visitatiecommissie heeft een aantal docenten gesproken, het overzicht en de cv's van de docenten bestudeerd en studenten en alumni bevestigd over hun docenten. Op basis daarvan stelt zij vast dat de opleidingen verzorgd worden door voldoende en competente en betrokken docenten. Er is ruime expertise beschikbaar op de verschillende kennisgebieden van de opleidingen. Alle docenten staan in contact met het werkveld. De commissie is van mening dat het aantal docenten met minimaal een masterdiploma vergroot kan worden.

Het is de visitatiecommissie tijdens de visitatie opgevallen dat evaluatieresultaten (van zowel het gehele programma als de eigen module) niet met de docenten gedeeld worden. De docenten met wie de visitatiecommissie gesproken heeft, vinden deze informatie echter wel waardevol. De visitatiecommissie raadt de opleidingen aan deze informatie met docenten te delen, daarmee kunnen docenten werken aan de kwaliteitsverbetering van hun onderwijs c.q. feedback. Ook raadt zij de opleiding aan te onderzoeken wat de achterliggende oorzaken zijn van de (niet altijd positieve) evaluatieresultaten.

Op grond van bovenstaande beoordeelt de visitatiecommissie deze standaard voor zowel de bacheloropleidingen FSM en FRE als de Associate degree FSM als **voldoende**.

3. Toetsing

De visitatiecommissie heeft vastgesteld dat de bacheloropleidingen Financial Services Management en Fiscaal Recht en Economie en de Associate degree Financial Services Management beschikken over een adequaat systeem van toetsing. De competenties vormen de kapstok van het beoordelingssysteem. Studenten sluiten iedere module af met een individuele toets. Een aantal modules van de bacheloropleidingen en Associate degree wordt extern geëxamineerd. De visitatiecommissie erkent de relevantie van deze externe certificering voor studenten. Zij raadt de opleidingen echter ook aan het hbo-niveau van deze examens te blijven waarborgen. Hoewel de toetsen van voldoende niveau zijn, vindt de visitatiecommissie de toetsen te veel gericht op cognitieve aspecten. Toepassing komt minder aan de orde. Dit komt vooral aan bod bij de praktijkintegratieopdrachten waarmee elk thema wordt afgerond. Daarin wordt de leerstof van de verschillende modules geïntegreerd en de brug met de praktijk geslagen.

De visitatiecommissie stelt bovendien vast dat de opleidingen goede maatregelen treffen om kwaliteit van de toetsing te borgen. De (domein)examencommissie geeft haar taak om de kwaliteit van toetsen en tentamens te borgen en zich een eigenstandig oordeel te vormen over het eindniveau van de opleiding goed vorm.

Bevindingen

System van toetsing

Bij de twee voorliggende bacheloropleidingen en de Associate degree FSM wordt elke module afgerond met een toets. Daarbij worden verschillende toetsvormen gebruikt zoals praktijkopdracht, (intern of extern) examen, portfolio-opdracht en reflectie. De bacheloropleidingen en de Ad FSM kennen ook een mondeling examen bij de module Beroepsethiek financiële dienstverlening. Elk thema wordt afgerond met een praktijkintegratieopdracht waarin de leerstof van de verschillende modules wordt geïntegreerd en de brug met de praktijk wordt geslagen, in de vorm van een te maken beroepsproduct. Na het behalen van een toets c.q. examen ontvangt de student een LOI Hogeschool-certificaat.

Zoals eerder aangegeven worden in de opleidingen verschillende onderdelen getoetst met externe Wft-examens (bacheloropleiding en Ad FSM), examens van het Register Belastingadviseurs en examens NGO-ENS (bacheloropleiding FRE). Voor de opleiding FRE geldt dat de modules die afgerond worden met een examen van het Register Belastingadviseurs samen met de modules Privaatrecht, Ondernemingsrecht, Publiekrecht en Inleiding belastingwetgeving de student recht geven op het diploma RB-Belastingconsulent.

Daarnaast ronden studenten van beide bacheloropleidingen de module Zakelijk Engels B2 af met een extern British Council-examen.

Voor studenten wordt de wijze van toetsing inzichtelijk gemaakt in LOI Campus, op het examenoverzicht. Daarin staat vermeld welke toetsen er afgelegd moeten worden en wat het aantal te behalen EC per toets is. Ook kan de student de behaalde resultaten zien in LOI Campus.

LOI Hogeschool kent sinds september 2015 een zogenaamd flexibel examen. Dit stelt studenten in staat op meerdere locaties in Nederland op een zelf te kiezen moment het examen af te leggen. LOI Hogeschool overweegt inzake de Wft-examens een samenwerking aan te gaan met een extern examenbureau dat door het CDFD gecertificeerd is of zichzelf daarvoor door het CDFD te laten certificeren. Daarbij is de flexibiliteit voor studenten een belangrijke overweging. Voor de opleiding FRE wordt onderzocht of de externe examens (van het Register Belastingadviseurs) ook intern te organiseren zijn. Dan kan de student zelf kiezen het examen bij een examenlocatie van LOI Hogeschool of bij het Register Belastingadviseurs te maken.

De studenten met wie de visitatiecommissie gesproken heeft, zijn over het algemeen tevreden over het niveau van de toetsen. Ook sluiten deze volgens hen aan bij de bestudeerde stof. Inzake in de door hen gemaakte toetsen vindt plaats in Leiderdorp. De studenten zouden graag zien dat dit op de examenlocatie kan waar ze de toets gemaakt hebben.

Borging van toetskwaliteit

De toetsvormen zijn vastgelegd in de toetsplannen van de opleidingen. De kwaliteit van de toetsen

wordt gewaarborgd door zowel vakinhoudelijke als generieke criteria met betrekking tot validiteit en betrouwbaarheid. Tijdens de visitatie is opgemerkt dat docenten c.q. ontwikkelaars een toets maken, aan de hand van de kaders van LOI Hogeschool. De inhoudelijke juistheid van een toets wordt beoordeeld door een inhoudsdeskundige. De toetsdeskundige van LOI Hogeschool beoordeelt de opzet van de toets, de toetsmatrijs, de toets en het antwoordmodel c.q. de correctierichtlijnen. Gemaakte toetsen worden door twee docenten c.q. examinatoren nagekeken en beoordeeld.

De toetsing, diplomering en de borging van het eindniveau van de bacheloropleidingen FSM en FRE en van de Associate degree FSM vallen onder verantwoordelijkheid van de examencommissie Economics, een van de zes domeinexamencommissies van LOI Hogeschool. Deze autonome examencommissie is verantwoordelijk voor het toetsbeleid, de inhoud en het eindniveau van de toetsproducten en de getuigschriften binnen het domein Economics. De examencommissie beoordeelt steekproefsgewijs de toetsproducten. De eindverantwoordelijkheid voor de kwaliteit en het proces van examinering ligt bij de Centrale Examencommissie van de LOI (CELOI). De CELOI bestaat uit een voorzitter, twee vicevoorzitters en de voorzitters van de examencommissies. Daarnaast hebben een toetsdeskundige en een EVC-deskundige zitting in de CELOI. In december 2016 heeft een visitatiecommissie van AeQui gesproken met de vertegenwoordigers van de domeinexamencommissie Economics en met leden van de CELOI.

De kwaliteit van de externe examens wordt, zo bleek tijdens de visitatie, geborgd door de eindkwalificaties van het externe examen te beoordelen. Ook zal overleg tussen de domeinexamencommissie en de externe examenorganisatie georganiseerd worden.

Overwegingen

De visitatiecommissie bestudeerde verschillende toetsen van de voorliggende opleidingen en concludeert dat de kwaliteit daarvan aan de maat was. De

toetsen zijn echter vooral cognitief en minder gericht op toepassing. De gekozen toetsvormen sluiten aan op de aan te tonen competenties en leerdoelen. De praktijkintegratieopdrachten zorgen voor een goede integratie tussen de praktijk en de opleiding. De visitatiecommissie geeft de opleidingen in overweging te onderzoeken in hoeverre zij de studenten tegemoet kunnen komen inzake inzage van de door hen gemaakte toetsen op de examenlocaties.

De visitatiecommissie stelt vast dat de opleidingen adequate maatregelen nemen om de kwaliteit van de toetsing te borgen. Zo is er een toetsplan, wordt het vier-ogen-principe gehanteerd en worden toetsproducten steekproefsgewijs door de domeinexamencommissie Economics gecontroleerd.

Een significant deel van de opleidingen is gericht op het halen van externe certificaten. Hoewel de visitatiecommissie de relevantie hiervan voor studenten onderkent, vindt zij de borging van de kwaliteit en het hbo-niveau van de externe examens een continu aandachtspunt voor de opleidingen.

De visitatiecommissie concludeert op basis van de gesprekken en de documentatie dat de examencommissie haar taak om de kwaliteit van toetsen en tentamens te borgen en zich een eigenstandig oordeel te vormen over het eindniveau van de opleiding goed vormgeeft. De taakverdeling tussen de CELOI en de domeinexamencommissie Economics is adequaat. De verantwoordelijkheid van de CELOI ligt zichtbaar op procedureel en beleidsmatig vlak terwijl de inhoudelijke borging plaatsvindt in de verschillende domeincommissies. Op deze wijze is het haalbaar om de kwaliteit van toetsen en tentamens op opleidingsniveau te borgen en zich een eigenstandig en kritisch oordeel te vormen over het eindniveau van de opleidingen.

Op grond van bovenstaande beoordeelt de visitatiecommissie deze standaard voor zowel de bacheloropleidingen FSM en FRE als de Associate degree FSM als **voldoende**.

4. Gerealiseerde eindkwalificaties

Bacheloropleidingen

De visitatiecommissie heeft vastgesteld dat in de bacheloropleidingen Financial Services Management en Fiscaal Recht en Economie de beoogde eindkwalificaties gerealiseerd worden. Dit wordt vastgesteld op basis van de afstudeeropdracht. De opleidingen worden afgerond met een afstudeeropdracht waarbij de student moet aantonen dat hij de geformuleerde competenties beheerst. De afstudeeropdracht wordt uitgevoerd in een voor de opleiding relevante werkomgeving. De visitatiecommissie heeft de afstudeerwerken van vijf FSM-studenten en zeven FRE-studenten bestudeerd om zich een beeld te vormen van het eindniveau. Op basis van de bestudeerde afstudeerwerken en op basis van tevredenheid van alumni van de opleidingen concludeert de visitatiecommissie dat het eindniveau van de studenten voldoende is. Het karakter van de opleidingen is zichtbaar in de bestudeerde afstudeerwerken en de onderwerpen passen bij het vakgebied. De visitatiecommissie verwacht dat de uitbreiding van de onderzoeksleerlijn de omvang, schrijfstijl en onderzoekmethodologie van de afstudeerwerken ten goede zal komen. De visitatiecommissie is positief over de aandacht voor de reflectie van de student op het afstudeerwerk. De visitatiecommissie geeft de opleidingen ter overweging mee het afstuderen een andere vorm te geven, bijvoorbeeld het opstellen van een relevant beroepsproduct zoals een financieel advies. De visitatiecommissie adviseert de opleiding om studenten meer te stimuleren tot, en te ondersteunen bij, het zoeken en benutten van relevante literatuur.

Associate degree

De visitatiecommissie heeft één eindwerkstuk van de Associate degree Financial Services Management kunnen beoordelen, en vond deze van voldoende niveau. Hoewel dit een te smalle basis is, heeft de visitatiecommissie er vertrouwen in dat ook in de toekomst de gerealiseerde eindkwalificaties voldoende zullen zijn. Dit vertrouwen ontleent zij ten eerste aan het niveau van de eerste praktijkintegratieopdrachten op eindniveau die zij ook heeft kunnen inzien. Ten tweede ziet de commissie de uniforme werkwijze binnen de gehele LOI Hogeschool met betrekking tot de eindwerken (van Associate degrees, maar ook van bacheloropleidingen) als een waarborg voor dit eindniveau.

Bevindingen

Toetsing eindniveau

Bacheloropleidingen

Beide bacheloropleidingen worden afgerond met de afstudeeropdracht (20 EC). Daarmee laat de student zien de competenties te beheersen. De afstudeeropdracht bestaat uit een literatuuronderzoek en een empirisch onderzoek. Het onderwerp van de afstudeeropdracht sluit aan bij taakgebieden van een hbo'er Financial Services Management of hbo'er Fiscaal Recht en Economie. De afstudeeropdracht wordt uitgevoerd in een voor de opleiding relevante werkomgeving. Studenten die niet beschikken over een relevante werkomgeving voor het uitvoeren van de afstudeeropdracht moeten stage lopen. De opleiding wordt dan met een half jaar verlengd. Studenten kunnen hun praktijkgerichte onderzoek dan tijdens de stage uitvoeren.

Het niveau van een bachelor komt tot uitdrukking in de volgende eisen die aan het eindwerkstuk worden gesteld:

- De student dient aan te tonen de competenties te beheersen op het eindniveau van de opleiding.
- De student dient aan te tonen aan het eind van de studie te beschikken over theoretische kennis op voldoende niveau.
- De student dient verbanden te kunnen leggen tussen praktijksituaties of -problemen en de verworven kennis.
- De student dient door middel van het gekozen onderwerp aan te tonen de (theoretische) vaardigheden te kunnen vertalen in een zelfstandig opgezet en uitgevoerd praktijkgericht onderzoek dat inhoudelijk voldoet aan de gedefinieerde eindtermen.
- De student dient aan te tonen dat zijn schrijfstijl logisch, consistent en duidelijk van aard is.

Studenten en afstudeerdocenten en -beoordelaars worden middels de afstudeerhandleiding geïnfor-

meer over de eisen en criteria die gesteld worden aan de onderzoeksopzet en het afstudeerverslag. Het afstudeerverslag wordt door twee beoordelaars beoordeeld: de afstudeerbegeleider en een onafhankelijke beoordelaar. Nadat het eindwerkstuk met een voldoende is becijferd, vindt de afstudeerzitting plaats met de afstudeerbegeleider en opnieuw een onafhankelijke beoordelaar. In deze mondelinge zitting komen zowel het afstudeerverslag als de inhoud van het portfolio aan de orde.

LOI Hogeschool heeft in 2013 het afstudeertraject van de bacheloropleidingen FSM en FRE aangescherpt. Bij de beoordeling van het afstudeertraject worden twee beoordelaars ingezet en bij grote discrepanties in de beoordelingen wordt een derde beoordelaar ingeschakeld. Ook is de procedure rondom het plan van aanpak aangepast. Bij het beoordelen van het plan van aanpak wordt het vierogen-principe gehanteerd. Als de afstudeerdocent het plan van aanpak met een voldoende beoordeelt, wordt het plan van aanpak door een tweede beoordelaar beoordeeld. Beide beoordelingen worden vastgelegd in een beoordelingsformulier. Als een plan van aanpak meer dan vijf keer heen en weer gaat tussen de afstudeerdocent en de student, wordt de servicemanager ingeschakeld om te onderzoeken waar de afstudeerdocent en student vastlopen.

Associate degree

Tijdens de afstudeerfase van de Associate degree voeren de studenten als afstudeeropdracht aan het einde van het tweede jaar een eindopdracht uit. De eindopdracht is gebaseerd op een essay en vormt de integrale proeve van bekwaamheid op Associate degree-niveau waarmee de student kan aantonen over alle vereiste eindkwalificaties te beschikken. Na afronding van deze opdracht is ook hier een mondelinge afstudeerzitting geprogrammeerd.

Supervisors voor het afstuderen zijn sinds 2013 actief. Hun taak is nieuwe afstudeerdocenten te begeleiden. Ze dienen als vraagbaak en controleren steekproefsgewijs de kwaliteit van de begeleiders en beoordelaars in het afstudeerproces. Zij leiden tevens de kalibreer- en informatiesessies met de afstudeerdocenten.

Het afstudeerproces wordt jaarlijks geëvalueerd met de supervisors en de examencommissies van LOI

Hogeschool. De examencommissie onderzoekt steekproefsgewijs de kwaliteit van de afstudeerwerkstukken. Die evaluaties en steekproeven zijn aanleiding voor aanscherping van de procedures en richtlijnen gericht op verbetering van doorlooptijden en de eenvormigheid en kwaliteit van de begeleiding.

Tijdens de visitatie is duidelijk geworden dat elke opleiding een eigen team van afstudeerdocenten kent. Dit zijn de docenten die de studenten tijdens het afstuderen begeleiden. Tussen deze docenten vindt afstemming plaats inzake het beoordelen van het niveau van de afstudeerders.

Overwegingen

Om zich een oordeel te vormen over het eindniveau van de studenten, heeft de visitatiecommissie vijf afstudeerwerken van FSM-studenten en zeven afstudeerwerken van FRE-studenten bestudeerd.

De visitatiecommissie stelt vast dat de afstudeerwerkstukken alle van voldoende niveau zijn. Het karakter van de opleidingen is zichtbaar in de bestudeerde afstudeerwerken en de onderwerpen passen bij het vakgebied. Meer in algemene zin is het de visitatiecommissie opgevallen dat de afstudeerwerken zeer omvangrijk zijn, de schrijfstijl niet altijd ter zake is en dat er beperkt gebruik gemaakt wordt van (wetenschappelijke) literatuur. Ook kan de onderzoeksmethodologie aangescherpt worden. De visitatiecommissie verwacht dat de uitbreiding van de onderzoeksleerlijn de afstudeerwerken in dit opzicht ten goede zal komen. Daarbij vindt de visitatiecommissie het ook belangrijk dat studenten leren de onderzoeksvaardigheden toe te passen in het financiële of juridische domein. De visitatiecommissie waardeert de aandacht voor de reflectie van de student op het afstudeerwerk; dit draagt volgens de visitatiecommissie bij aan het leereffect voor de student. De visitatiecommissie geeft de opleidingen ter overweging mee het afstuderen een andere vorm te geven, bijvoorbeeld het opstellen van een relevant beroepsproduct zoals een financieel advies.

Ook is het de visitatiecommissie opgevallen dat de afstudeerwerken vrij vaak met een zes becijferd worden. Tijdens de visitatie is hierover opgemerkt dat studenten het afstuderen vaak als sluitstuk van de opleiding zien en meer geïnteresseerd zijn in het afronden van de opleiding dan in het behalen van

een hoog cijfer. Het aantal begeleidingsmomenten tijdens het afstuderen kan groot zijn; LOI Hogeschool stelt een minimale norm en meer begeleiding (op afstand) is mogelijk als de student daar behoefte aan heeft. Het is echter aan de student om dit aan te geven.

De visitatiecommissie concludeert tot slot dat de opleidingen het afstudeerproces adequaat hebben ingericht. Zij waardeert de aandacht van de opleidingen voor het borgen van het eindniveau, bijvoorbeeld door middel van de inzet van supervisors.

Op grond van bovenstaande beoordeelt de visitatiecommissie deze standaard voor beide bacheloropleidingen als **voldoende**.

Associate degree

De visitatiecommissie heeft één eindwerk van de Associate degree FSM kunnen beoordelen, en vond deze van voldoende niveau. Hoewel dit een smalle basis is, heeft de commissie er vertrouwen in dat ook in de toekomst de gerealiseerde eindkwalificaties voldoende zullen zijn. Dit vertrouwen ontleent zij ten eerste aan het niveau van de eerste praktijkintegratieopdrachten op eindniveau die zij ook heeft kunnen inzien. Ten tweede ziet de commissie de uniforme werkwijze binnen de gehele LOI Hogeschool met betrekking tot de eindwerken (van Associate degrees, maar ook van bacheloropleidingen) als een waarborg voor dit eindniveau.

Bijlagen

Bijlage 1 Visitatiecommissie

Deskundigheid	De deskundigheid blijkt uit
a. deskundigheid ten aanzien van de ontwikkelingen in het vakgebied;	De heer Gerritsen is docent en onderzoeker voor de Utrecht University School of Economics, en verricht onderzoek op het gebied van investments and funding De heer Wakelkamp is Vaktechnisch coördinator Inkomstenbelasting en in die rol zeer goed bekend met ontwikkeling en jurisprudentie op fiscaal gebied De heer Meuleman is Hogeschoolhoofddocent en Teamleider Bedrijfseconomie en vanuit die rol betrokken bij actuele ontwikkelingen in het bedrijfseconomische domein Mevrouw Farmer is verantwoordelijk voor het up-to-date houden van opleidingen in het economisch domein De heer De Leeuw is adviseur op het gebied van Corporate Finance en komt vanuit die rol in aanraking met de nieuwste ontwikkelingen op financierings- en fiscaal gebied
b. internationale deskundigheid;	Mary Farmer is een internationaal consultant op het gebied van online learning and testing. Tot 2016 was zij executive director van de online programs van Glion Institute of Higher Education (Zwitserland, UK). De heer De Leeuw voert opdrachten uit voor multinationals. Hij heeft diverse internationale uitrollen gedaan op finance gebied bij gerenommeerde bedrijven, en verder bij verschillende NL grootbanken internationale trajecten gedaan op het gebied van overnames en fusies De heer Gerritsen verricht internationaal onderzoek in het domein, en geeft vele internationale colleges
c. werkvelddeskundigheid in het voor de opleiding relevante beroepenveld;	De heer De Leeuw voert diverse opdrachten uit (advies en management) in de internationale financiële sector De heer Gerritsen heeft diverse bestuursfuncties in het werkveld (o.a. bij AEX Fund) De heer Meuleman is actief als advocaat en financieel toezichthouder bij diverse bedrijven De heer Wakelkamp is werkzaam bij de Belastingdienst
d. recente ervaring met het geven of ontwikkelen van onderwijs op het desbetreffende opleidingsniveau (bachelor of master) alsmede oriëntatie (hbo of wo) en deskundigheid ten aanzien van de door de opleiding gehanteerde onderwijsvorm(en) en toetsdeskundigheid ¹ ;	De heer Gerritsen is docent aan de Utrecht University, zowel in bachelor als masteropleidingen binnen het domein. Hij vervult vele internationale gastdocentschappen aan universiteiten (waarvan sommige een applied karakter hebben) De heer Meuleman is Hogeschoolhoofddocent en Teamleider Bedrijfseconomie en tevens lid van diverse examencommissies in het economisch domein Mary Farmer is een internationaal consultant op het gebied van online learning and testing. Tot 2016 was zij executive director van de online programs van Glion Institute of Higher Education (Zwitserland, UK). In beide rollen is ze verantwoordelijk voor en betrokken bij het ontwikkelen van online courses en assessment. De heer Wakelkamp geeft trainingen voor B/CKC*; een 9-daagse verdieping 'Winst' voor HBO en Universitair geschoolden
e. visitatie- of auditdeskundigheid;	De heer Van Aalst is voorzitter in vele visitaties De heer Meuleman wordt ingezet door NVAO als deskundige
f. studentgebonden deskundigheid.	Mevrouw Vieselman studeert Kunstzinnige Therapie aan de Hogeschool Leiden

¹ Hieronder worden bijvoorbeeld afstandsonderwijs, werkplekgerelateerd onderwijs, flexibel onderwijs competentiegericht onderwijs of onderwijs voor excellente studenten verstaan. Toetsdeskundigheid kan bijvoorbeeld worden aangetoond aan de hand van certificaten zoals BKO/SKO/BKE/SKE of lidmaatschappen van bijvoorbeeld toets- en examencommissies.

Bijlage 2a Dagprogramma algemene visitatie

Datum: 14 december 2016

Adres: Leidsedreef 2, Leiderdorp

Onderdeel	Functie	Tijd
Ontvangst panel		(8:45)-9:00
Overleg panel (besloten)		9:00-10:00
Sessie 1 Examencommissie en examinatoren		10:00-11:30
Robert van Barneveld Colette van Boheemen Theo van Boekel Paul Riegen Ted Crone Jeannet Sintemaartensdijk Michaël Gründeman Ellen te Pas	Voorzitter CELOI Ambtelijk secretaris CELOI Voorzitter ExCie Economics Voorzitter ExCie Business Administration Voorzitter ExCie Commerce Voorzitter ExCie Law Lid ExCie Technology Voorzitter ExCie Health	
Werklunch panel (besloten)		11:30-12:30
Sessie 2 Opleidingsmanagement		12:30-14:00
Maaïke Jonker Oscar Helfferich	Business Unit Manager Business Unit Manager	
Sessie 3, BVC ICT		14:00-15:00
Yuri Bobbert Maurice Behre	Voorzitter BVC ICT Lid BVC ICT	
Sessie 4, BVC overig		15:00-16:00
Robbert Karremans Petra Biemans Rogier Verbeek Jacqueline Niers Eliane van der Zalm Erik de Vries	Lid BVC Economics (BA Bedrijfseconomie, FSM, FRE) Voorzitter BVC BA (BA Bedrijfskunde, Management, MER, Ad FSM Verzekeringsadvies, Ad FSM Financieel Advies, Ad Management, Ad MER) Lid BVC Facility Management (BA en Ad) Lid BVC Commerce (BA CE, SBRM, Ad CE - Sales, Ad CE – Marketing, Ad SBRM – Retailmanagement) Lid BVC BA (BA en Ad Officemanagement) Lid BVC BA (BA en Ad Security Management)	
Inbelspreekuur		16:00-16:30
Overleg panel (besloten)		16:30-16:45
Beknopte terugkoppeling		16:45-17:00
Maaïke Jonker Oscar Helfferich Charlotte Schouw	Business Unit Manager Business Unit Manager Kwaliteitsmedewerker	

Bijlage 2b Dagprogramma opleidingsspecifieke visitatie

Dagprogramma visitatie Hbo Financial Services Management, Ad Verzekeringsadvies, Ad Financieel advies, Hbo Fiscaal Recht en economie

Datum/tijd: woensdag 22 maart 2017, 8.30-17.45

Gastvrouw LOI: Charlotte Schouw

Onderdeel	Functie	Tijd
Ontvangst panel		(8:30)-8:45
Raoul van Aalst	<i>Voorzitter</i>	
Marcel Meuleman	<i>Onderwijsdeskundige</i>	
Paul Martijn de Leeuw	<i>Werkvelddeskundige</i>	
Dirk Gerritsen	<i>Onderwijsdeskundige</i>	
Peter Wakelkamp	<i>Werkvelddeskundige</i>	
Titia Buising	<i>Secretaris</i>	
Romy Vieselma	<i>Studentlid</i>	
Overleg panel (besloten), deel I DLO		8:45-10:00
Sessie 1 Opleidingsmanagement		10:00-11:30
Oscar Helfferich	<i>Business Unit Manager</i>	
Marie-Louise van Onna	<i>Programmamanager</i>	
Fred Kaijser	<i>Programmaleider Hbo FRE</i>	
Ilse Anthonijsz	<i>Programmaleider Hbo FSM</i>	
Loes Verboon	<i>Servicemanager</i>	
Sessie 2 Docenten / ontwikkelaars		11:45-12:45
Frits Drost	<i>Docent Hbo FRE</i>	
Fred Kaijser	<i>Afstudeerdocent, stagedocent, coach, ontwikkelaar Hbo FRE</i>	
Monique Londema	<i>Ontwikkelaar Hbo FSM</i>	
René Wingelaar	<i>Coach, stagedocent, docent Hbo FSM</i>	
Werklunch panel (besloten), rondleiding door LOI-gebouw, deel II DLO		12:45-13:45
Sessie 3 Studenten		13:45-14:45
Jan Willem Anker	<i>Student Hbo FRE</i>	
Stephanie Hielckert-Ekkelboom	<i>Student Ad Financieel advies</i>	
Frank Matthijs	<i>Student Hbo FRE</i>	
Jeltje Mennema	<i>Student Hbo FRE</i>	
Diane Rosema	<i>Student Hbo FRE</i>	
Fouad El Aassaoui	<i>Student Hbo FSM</i>	
Sessie 4 Alumni		14:45-15:45

Yvonne Reinink	<i>Alumnus Hbo FRE</i>	
Jarne Spit	<i>Alumnus Hbo FSM</i>	
Mariska van Zanten – de Boer	<i>Alumnus Hbo FSM</i>	
Overleg panel (besloten)		15:45-17:15
Beknopte terugkoppeling		17:15-17:45
Oscar Helfferich	<i>Business Unit Manager</i>	
Marie-Louise van Onna	<i>Programmamanager</i>	
Fred Kaijser	<i>Programmaleider Hbo FRE</i>	
Ilse Anthonijsz	<i>Programmaleider Hbo FSM</i>	
Loes Verboon	<i>Servicemanager</i>	
Bernadette van der Velden	<i>Realisatiemanager</i>	
Charlotte Schouw	<i>Kwaliteitsmedewerker</i>	

Bijlage 3 Kwantitatieve gegevens

Uitval uit het eerste jaar

Aangezien onze studenten geen vast studieschema volgen en op elk moment binnen een jaar kunnen instromen is het niet exact aan te geven op welk moment binnen hun opleiding zij gestopt zijn. Bij benadering kan LOI Hogeschool aangeven wat het percentage studenten is dat stopt binnen een jaar na inschrijving. Onder cohort wordt verstaan alle studenten die zich in dat jaar hebben ingeschreven.

Cohort	Percentage
2010	21,7%
2011	29%
2012	27,9%
2013	26,1%
2014	17,7%
2015	22,2%

Docentkwaliteit

Onderstaande tabel geeft het aandeel docenten met wo-master en het aandeel docenten met een PhD aan ten opzichte van het totaal aantal docenten:

Docenten met wo-master	Docenten met PhD
FRE 57,6%	FRE 1,5%
FSM (inclusief Ad) 58.9%	FSM (inclusief Ad) 1,3%

Student-docentratio

Gezien het type onderwijs dat wij verzorgen is het niet mogelijk een zinvolle student-docentratio weer te geven. De norm is dat inzendopgaven binnen 48 uur worden beantwoord. Bij elke module zijn minimaal twee docenten betrokken.

Contacturen

Studenten krijgen binnen 48 uur feedback op de inzendopgaven. Tevens is er, op ieder moment dat de student dat wenst, via de digitale leeromgeving contact tussen de student en zijn of haar docent.

Bijlage 4 Eindkwalificaties

Relatie Dublin descriptor en opleidingscompetenties Financial Services Management

Dublin descriptor → Opleidingscompetenties ↓	Kennis en inzicht	Toepassen kennis en inzicht	Oordeelsvorming	Communicatie	Leervaardigheid
Verleent diensten	+++	+++	+++	+++	+
Nazorg en afwikkeling dienstverlening	++	++	++	+	
Werken aan de business	++	+++	++	+++	
(Samen)werken met medewerkers			+	+++	+++
Werken vanuit de organisatie	+++	++	++	+++	
Werken aan de eigen professionaliteit			++	++	+++
Leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van de beroeps-groep	+++	+++		+++	++

Legenda:

+++	De Dublin descriptor is zeer belangrijk bij het ontwikkelen van de competentie
++	De Dublin descriptor is belangrijk bij het ontwikkelen van de competentie
+	De Dublin descriptor is enigszins belangrijk bij het ontwikkelen van de competentie

Relatie Dublin descriptoren en opleidingscompetenties Fiscaal Recht en Economie

Dublin descriptoren → Opleidingscompetenties ↓	Kennis en inzicht	Toepassen kennis en inzicht	Oordeelsvorming	Communicatie	Leervaardigheid
Werkzaamheden met betrekking tot aangifte	+++	+++	+++	++	+++
Controlewerkzaamheden	+++	+++	+++	+++	+++
Informereren op fiscaal terrein.	+++	+++	++	++	+++
Werkzaamheden m.b.t. fiscaal-juridisch + financieel advies financieel advies	+++	+++	+++	+++	+++
Vertegenwoordigen op fiscaal terrein	++	++	++	++	+++
Onderzoeksvaardigheden	+++	+++	+++	++	+++
Persoonlijke ontwikkeling	+	+	+	++	++
Sociaal-communicatieve bekwaamheid	+	+	+	++	+
Ethisch normbesef	+	+	++	+	++
Besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid	+	+	++	+	++

Legenda:

+++	De Dublin descriptor is zeer belangrijk bij het ontwikkelen van de competentie
++	De Dublin descriptor is belangrijk bij het ontwikkelen van de competentie
+	De Dublin descriptor is enigszins belangrijk bij het ontwikkelen van de competentie

Module	Beroepscompetentie												Domeincompetentie							
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9	1.10	1.11	1.12	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8
	Invullen en beoordelen belastingaanslagen	Controleren op fiscaal terrein	Informeren op fiscaal terrein	Werksaamheden m.b.t. fiscaal- juridisch en financieel advies	Vertegenwoordigen op fiscaal terrein	Persoonlijke ontwikkeling	Sociaal communicatieve vaardigheden	Ethisch normbesef	Besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid	Leiderschap	Resultaatgerichtheid	Kwaliteitsbewustzijn	Ontwerpen, inrichten en onderhouden	Vormgeven, inrichten en toetsen van administratieve	Bepalen en verstrekken van financieel-economische en	Bepalen en verstrekken van financieel-economische en	Verstrekken van info t.b.v. externe belanghebbenden	Geven v adviezen en verlenen van diensten op financieel-	Sociale en communicatieve competentie	Zelfsturende competentie (intra persoonlijk, beroepsbeoefenaar
Studievaardigheden						X			X	X										X
Basisvaardigheden professional						X	X		X		X		X	X		X	X	X	X	
Zakelijk Engels niveau B2							X												X	
Algemene Economie				X											X	X	X	X		
Publiekrecht				X												X				
Inleiding Bedrijfseconomie				X	X								X	X	X	X	X			
Inleiding belasting wetgeving	X	X	X	X	X								X		X	X	X	X		
Openbare Financiën			X	X	X											X				
Beroepsethiek financiële dienstverlening							X	X	X										X	
P&I opdracht 1	→																			
Inleiding bedrijfsadministratie													X	X	X	X	X	X		
Inleiding bestuurlijke informatievoorzieningen													X	X	X		X	X		
Jaarrekening													X	X	X	X	X	X		
Fiscale jaarrekening	X	X	X	X	X								X	X	X	X	X			
P&I 2	→																			
Module	Beroepscompetentie												Domeincompetentie							
	BC 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	DC1	2	3	4	5	6	7	8
Inleiding financiële rapportage en analyse				X									X	X	X	X	X	X		
Sociaalrecht				X									X			X				
Privaatrecht	X		X	X	X										X	X	X	X		
Ondernemingsrecht	X		X	X	X										X	X	X	X		
Inkomstenbelasting voor de particulier	X		X	X	X										X	X	X	X		
Loonbelasting	X		X	X	X								X		X	X	X			
Schenk- en erfbelasting/ IBR/BvR	X		X	X	X											X	X	X		
P&I 3	→																			

Bijlage 5 Programmaoverzicht

Curriculum hbo Fiscaal Recht en Economie (FRE)

Module	EC
Thema: Algemene vaardigheden	
Studievaardigheden	2
Basisvaardigheden voor de professional	6
Zakelijk Engels niveau B2	10
Thema: Basisvaardigheden fiscalist	
Algemene economie	9
Publiekrecht	3
Inleiding bedrijfseconomie	11
Inleiding belastingwetgeving	11
Openbare financiën	6
Praktijkintegratie-opdracht Basisvaardigheden fiscalist	2
Totaal propedeuse	60
Thema: Werken met fiscale instrumenten	
Beroepsethiek financiële dienstverlening	2
Inleiding bedrijfsadministratie (journaalposten)	11
Inleiding bestuurlijke informatievoorziening	10
Jaarrekening	14
Fiscale jaarrekening	8
Praktijkintegratie-opdracht Werken met fiscale instrumenten	3
Thema: De vermogende particulier	
Inleiding financiële rapportage en analyse	10
Sociaal recht	4
Privaat recht	5
Ondernemingsrecht	5
Inkomstenbelasting voor de particulier	5
Loonbelasting	4
Schenk- en erfbelasting/ internationaal belastingrecht/belastingen van rechtsverkeer	4
Praktijkintegratie-opdracht De vermogende particulier	3
Thema: De ondernemingsproblematiek	
Inkomstenbelasting (winst en dga)	5
Omzetbelasting	4
Vennootschapsbelasting/dividendbelasting	5
Fiscale casuïstiek	1
Finance & Riskmanagement	12
Levensverzekeringswiskunde	2
Operationeel leidinggeven	2
Praktijkintegratie-opdracht De ondernemingsproblematiek	3
Opleidingsbrede praktijkintegratie-opdracht	4
Onderzoeksvaardigheden	4

Stage	30
Afstudeeropdracht	20
Totaal hbo Fiscaal Recht en Economie	240

Curriculum hbo-bachelor Financial Services Management (FSM)

Module	EC
Thema 1: Basisvaardigheden	
Studievaardigheden	2
Inleiding digitaal portfolio (A)	1
Onderzoeksvaardigheden (A)	3
Basisvaardigheden voor de professional	6
Praktijkintegratieopdracht Basisvaardigheden	1
Thema 2: Bedrijfskunde	
Inleiding bedrijfseconomie	11
Financiële rapportage en bedrijfsstatistiek	10
Management en organisatie	6
Wft Basisdeskundigheid	3
Wft Basisdeskundigheid verdieping	2
Financiële instellingen vanuit bedrijfskundig perspectief	2
Praktijkintegratieopdracht Bedrijfskunde	2
Thema 3: Mens en Maatschappij	
Inleiding adviseren	2
Psychologie van klantrelaties	3
Sociologie van klantrelaties	3
Beroepsethiek financiële dienstverlening	2
Praktijkintegratieopdracht Mens en Maatschappij	1
Totaal propedeuse	60
Thema 4: Economie	
Algemene Economie (AA/SPD)	5
Inleiding commerciële economie	16
Financiële analyse (FSM)	5
Thema 5: Customer Relationshipmanagement	
Accountmanagement	7
Customer Relationship Management	7
Praktijkintegratieopdracht economie, management en CRM	3
Thema 6: Recht	
Inleiding belastingwetgeving	11
Inleiding recht (SPD)	5
Recht	7
Praktijkintegratieopdracht Recht	3
Thema 7: Financiering	
Risicoanalyse en risicomanagement	3
Geld en internationale economische betrekkingen	3
Vermogensmarkt en ondernemingswaarde	3

Wft Hypothecair krediet	6
Wft Consumptief krediet	3
Praktijkintegratieopdracht Financiering	3
Thema 8: Verzekeringen	
Wft Vermogen	8
Wft Schadeverzekeringen zakelijk	5
Wft Schadeverzekeringen particulier	4
Praktijkintegratieopdracht Verzekeringen	3
Thema 9: Internationalisering	
Zakelijk Engels niveau B2	10
Internationaal management	7
Praktijkintegratieopdracht Internationalisering (FSM)	3
Stage	30
Afstudeeropdracht	20
Totaal hbo Financial Services Management	240

Curriculum Associate degree Financieel advies

Module	EC
Thema 1: Basisvaardigheden	
Studievaardigheden	2
Inleiding digitaal portfolio (A)	1
Onderzoeksvaardigheden (A)	3
Basisvaardigheden voor de professional	6
Praktijkintegratieopdracht Basisvaardigheden	1
Thema 2: Bedrijfskunde	
Inleiding bedrijfseconomie	11
Financiële rapportage en bedrijfsstatistiek	10
Management en organisatie	6
Wft Basisdeskundigheid	3
Wft Basisdeskundigheid verdieping	2
Financiële instellingen vanuit bedrijfskundig perspectief	2
Praktijkintegratieopdracht Bedrijfskunde	2
Thema 3: Mens en Maatschappij	
Inleiding adviseren	2
Psychologie van klantrelaties	3
Sociologie van klantrelaties	3
Beroepsethiek financiële dienstverlening	2
Praktijkintegratieopdracht Mens en Maatschappij	1
Totaal propedeuse	60
Thema 4: Algemeen, CRM en Recht	
Customer Relationship Management	7
Risicoanalyse en risicomangement	3
Inleiding belastingwetgeving	11

Inleiding Recht (SPD)	5
Thema 5: Financieel advies	
Wft Hypothecair krediet	6
Wft Vermogen	8
Wft Consumptief krediet	3
Praktijkintegratieopdracht Financieel advies	2
Stage (A)	10
Afstudeeropdracht (A)	5
Totaal Ad Financial Services Management – Financieel advies	120

Curriculum Associate degree Verzekeringsadvies

Module	EC
Thema 1: Basisvaardigheden	
Studievaardigheden	2
Inleiding digitaal portfolio (A)	1
Onderzoeksvaardigheden (A)	3
Basisvaardigheden voor de professional	6
Praktijkintegratieopdracht Basisvaardigheden	1
Thema 2: Bedrijfskunde	
Inleiding bedrijfseconomie	11
Financiële rapportage en bedrijfsstatistiek	10
Management en organisatie	6
Wft Basisdeskundigheid	3
Wft Basisdeskundigheid verdieping	2
Financiële instellingen vanuit bedrijfskundig perspectief	2
Praktijkintegratieopdracht Bedrijfskunde	2
Thema 3: Mens en Maatschappij	
Inleiding adviseren	2
Psychologie van klantrelaties	3
Sociologie van klantrelaties	3
Beroepsethiek financiële dienstverlening	2
Praktijkintegratieopdracht Mens en Maatschappij	1
Totaal propedeuse	60
Thema 4: Algemeen, CRM en Recht	
Customer Relationship Management	7
Risicoanalyse en risicomanagement	3
Inleiding belastingwetgeving	11
Inleiding Recht (SPD)	5
Thema 5: Verzekeringsadvies	
Wft Vermogen	8
Wft Schadeverzekeringen zakelijk	5
Wft Schadeverzekeringen particulier	4
Praktijkintegratieopdracht Verzekeringsadvies	2
Stage (A)	10
Afstudeeropdracht (A)	5
Totaal Ad Financial Services Management - Verzekeringsadvies	120

Bijlage 6 Bestudeerde documenten

Voor het bezoek heeft de commissie de afstudeerwerken bestudeerd van de studenten met de volgende studentnummers:

- 999188631
- 100632572
- 101061501
- 113133324
- 113297521
- 994924127
- 997364211
- 997379944
- 998608831
- 999723804
- 101022271
- 112842054
- 115703527

De commissie heeft onder meer de volgende documenten bestudeerd:

- Kritische reflectie
- Beroeps- en opleidingsprofiel
- Overzicht literatuur
- Documentatiemappen per standaard, waaronder lesmateriaal en C.V.'s van docenten
- Module-informatie, toetsen en praktijkintegratie-opdrachten
- Onderwijs- en examenregeling
- Overzicht leden BVC Economics
- Overzicht externe medewerkers c.q. docenten
- Overzicht leden examencommissie Economics

Bijlage 7 Rapport algemene visitatie

Inleiding

In de eerste helft van 2017 voert AeQui VBI acht visitaties uit bij LOI Hogeschool voor zeventien opleidingsbeoordelingen. Doordat LOI een aantal aspecten centraal aanstuurt en uitvoert, ontstaat onvermijdelijk veel herhaling tijdens de visitaties. Vooruitlopend op de opleidingsvisitaties heeft AeQui er samen met LOI Hogeschool dan ook voor gekozen om met een visitatiecommissie LOI Hogeschool voorafgaand aan de opleidingsvisitaties te bezoeken om enkele algemene aspecten te bespreken en ook nader uit te diepen. Het betreft de inrichting van de examencommissies, de inrichting van de beroepenveldcommissies en het didactisch concept. De individuele visitatiedagen kunnen zich vervolgens specifiek richten op de opleiding die dan gevisiteerd wordt.

De informatie uit deze algemene visitatiedag wordt als input gebruikt door de visitatiecommissies bij de betreffende opleidingen, en kan aanleiding geven tot aanvullende of specifieke vragen die dan tijdens de opleidingsvisitatie kunnen worden beantwoord. Het vormt daarmee een basis voor de bevindingen en conclusies van deze visitatiecommissies op opleidingsniveau.

De instelling

De Leidse Onderwijsinstellingen (LOI) bestaat sinds 1923. Het instituut is begonnen als een opleider voor administratief-economische cursussen. In de loop van haar bestaan is de LOI uitgegroeid tot een onderwijsinstelling met een breed aanbod van cursussen, mbo- en hbo-opleidingen. LOI Hogeschool is in 1996 als onderdeel van LOI opgericht. De missie luidt: 'Het aanbieden van toegankelijk en arbeidsmarktrelevant afstandsonderwijs, dat zich voor de student kenmerkt door een individueel en flexibel leertraject, maximale onafhankelijkheid van tijd, plaats en tempo, continue beschikbaarheid van begeleiding, technische eenvoud en betaalbaar collegegeld.' LOI Hogeschool startte aanvankelijk voorzichtig met enkele opleidingen die goed in de markt lagen. Nu is het een hogeschool met een breed scala aan hbo-bachelor-opleidingen en Associate degree-programma's. In de afgelopen jaren is LOI Hogeschool een aantal van deze opleidingen ook klassikaal gaan aanbieden.

De visitatie

LOI Hogeschool heeft aan AeQui VBI opdracht gegeven de onderhavige algemene visitatiedag uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui een onafhankelijke en

ter zake kundige commissie samengesteld. Met LOI Hogeschool heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden. In dat gesprek is het programma en de invulling van de gesprekken en gesprekspartners vastgesteld. De visitatiecommissie heeft tijdens de visitatie dit programma doorlopen.

LOI Hogeschool heeft twee weken voorafgaand aan het visitatiebezoek een aankondiging verspreid voor het geplande open spreekuur. Er hebben acht studenten van verschillende opleidingen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. AeQui neemt de bevindingen uit de gesprekken mee naar de betreffende opleidingsvisitaties.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. De visitatie heeft op 14 december 2016 plaatsgevonden volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven. Aan het einde van de visitatie is LOI Hogeschool in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie. Deze rapportage is in concept toegestuurd aan LOI Hogeschool. De reactie van de opleiding is verwerkt tot deze definitieve rapportage.

1. Didactisch model

LOI Hogeschool heeft haar didactisch model dit jaar vernieuwd. Er zijn drie aanscherpingen ten opzichte van het vorige didactisch model: het onderwijs wordt vraaggerichter en flexibeler, er wordt validatie onafhankelijk van de leerweg mogelijk en het online leren wordt verder versterkt. De student kan kiezen uit drie leerwegen: de online leerweg, de werkplek leerweg en de online leerweg inclusief klassikale bijeenkomsten. LOI Hogeschool kiest met deze opzet voor een bij de missie en visie passend didactisch model. Dit model is adequaat vertaald in onderwijs en toetsing. LOI Hogeschool is sterk in het faciliteren van online leren en zet de komende jaren fors in om dit verder uit te bouwen.

Bevindingen

De missie van LOI Hogeschool luidt: 'Het aanbieden van een uitdagende en relevante leerervaring met voor de klant een individueel en flexibel leerpad, maximale zelfstandigheid, onafhankelijkheid van tijd, plaats, tempo, apparaat, continue beschikbaarheid van begeleiding en beoordeling, technische eenvoud voor een betaalbare prijs.'

De onderwijsvisie is als volgt samengevat: 'Om adequaat te reageren op zowel verwachtingen van de lerende student als van het afnemend beroepenveld is het credo: LOI Hogeschool verkoopt een moderne, relevante leerervaring. Onderwijskundige pijlers zijn toets-, praktijk- en spelgericht leren. Door de standaardisatie van producten en diensten rond onderwijs en examinering vergesorderd door te voeren wordt binnen LOI Hogeschool operationele excellentie bereikt. In combinatie met een open afstemming van het product met de arbeidsmarkt brengt LOI Hogeschool zich zo in de positie om de individuele student en het werkveld te bedienen met relevante, flexibele opleidingen met 'on demand' begeleiding en certificering.'

Het didactisch model van LOI Hogeschool volgt de missie en visie. LOI Hogeschool beschrijft dit model in het document 'Didactisch model LOI Hogeschool versie 4.0' van 7 november 2016. Het doel van het document is als volgt verwoord: 'Het Didactisch model LOI Hogeschool vertelt het verhaal hoe LOI Hogeschool flexibel onderwijs vormgeeft, dat door middel van leeruitkomsten aansluit op de behoeftes van het werkveld en de student. Alle opleidingen van LOI Hogeschool, de masters, bachelors, Associate degrees en korte programma's, worden conform dit model vormgegeven. Het laat zien hoe LOI Hogeschool haar onderwijs flexibiliseert en vraaggericht maakt door het aan te laten sluiten op de wensen van het werkveld en de verschillende beginsituaties

van de studenten. Het model is daarmee een uitwerking van de missie en visie van LOI Hogeschool.' Hierbij wordt volgens LOI Hogeschool verder gebouwd op de kracht van eerdere didactische modellen, waarbij LOI Hogeschool ook een sterke focus had op opleiden ten behoeve van het werkveld, rekening houdend met de individuele situatie van studenten.

LOI Hogeschool beschrijft in het document hoe zij onderwijs ontwikkelt. Ze begint bij het werkveld en wetgeving. Daarna ontwerpt ze een passend programma in overleg met dat werkveld, maakt een verdieping van het programma in leeruitkomsten en ontwerpt passende validatie/toetsing en eventueel alternatieve validatie. Ook beschrijft LOI Hogeschool hoe leerwegen ontwikkeld worden richting deze leeruitkomsten en hoe de student precies de andere kant op de beweging maakt, zoals afgesproken in de individuele onderwijsovereenkomst.

De visitatiecommissie heeft het didactisch model besproken met leden van het management van LOI Hogeschool. Zij gaven aan dat het nieuwe didactische model volgt op het vorige model van 2013 en mede naar aanleiding van de pilot flexibilisering en vraagfinanciering is ingericht. Het model is op drie punten aangescherpt ten opzichte van het vorige:

1. Werken met leeruitkomsten. Het gaat niet meer alleen om kennen en kunnen maar ook om de wijze waarop de student dit kan aantonen. Het onderwijs wordt vraaggerichter en flexibeler. Het is duidelijker wat een student al kan en hoe hij dat kan bewijzen. Studenten moeten ook het onderwijs kunnen blijven volgen. Onderwijs blijft ten grondslag liggen aan de leeruitkomst. LOI Hogeschool werkt met eenheden van 5 EC, 10 EC en 15 EC. De eenheden zijn opgenomen in clusters van 30 EC. Dit

- past bij het toekennen van vouchers van 30 EC bij het project vraagfinanciering.
- 2- Validatie onafhankelijk van de leerweg. LOI Hogeschool was gewend om op basis van EVK's (extern verworven kwalificaties) vrijstellingen te verlenen. Sinds anderhalf jaar heeft LOI Hogeschool ervaring met EVC-trajecten. In de opleiding valideren van leeruitkomsten is nieuw. Dit kan van nut zijn als een student tijdens de opleiding bijvoorbeeld ervaring opdoet in een functie, waardoor leeruitkomsten gevalideerd kunnen worden.
 3. Verder versterken van online leren. Hogeschool LOI is in verschillende fasen bezig met het steviger neerzetten van haar 'landschap IT'. Een voorbeeld van een praktische toepassing is het werken met web-colleges met de mogelijkheid voor vragen stellen.

Een curriculum wordt opgebouwd uit programma-leeruitkomsten, gebundeld in clusters, nader uitgewerkt in de leeruitkomsten per module binnen die clusters. Om deze leeruitkomsten te behalen biedt LOI Hogeschool verschillende leerwegen aan. Afhankelijk van de situatie kan de student kiezen uit drie leerwegen, of deze met elkaar combineren.

De online leerweg is de klassieke LOI-leerweg, waarbij de student op eigen plek en eigen tempo zelfstandig studeert.

De werkplek leerweg is de online vorm, gecombineerd met leren op de werkplek, bijvoorbeeld door het maken van beroepsproducten.

De online leerweg inclusief klassikale bijeenkomsten is de leerweg, waarbij de online leerweg ondersteund wordt door lesbijeenkomsten.

Niet bij elke leerweg past elke leeruitkomst. De werkplekleerweg is alleen geschikt voor leeruitkomsten die zo gedefinieerd zijn. LOI Hogeschool bepaalt dan ook van te voren welke eenheden van leeruitkomsten op die wijze verworven moeten worden. Voor die modules is een relevante werk- of stageplek nodig. De keuze tussen online of online met klassikale bijeenkomsten is aan de student. Als er voldoende schaalgrootte is zal LOI Hogeschool de klassikale leerweg aanbieden. De student maakt een keuze bij inschrijving. Kiest de student voor klassikaal, dan is de online leerweg ingegrepen: de student kan altijd

kieszen om een module online in plaats van klassikaal te doen. In het kader van het versterken van haar online leren heeft LOI Hogeschool reeds een plan liggen om deze flexibiliteit uit te gaan breiden. Studenten van de online leerweg kunnen dan per module aangegeven of ze met de klassikale bijeenkomsten mee willen doen.

In het document 'Methoden voor validatie' van oktober 2016 beschrijft LOI Hogeschool welke methoden en instrumenten LOI Hogeschool inzet om (door de student) verworven leeruitkomsten summatief te toetsen en te beoordelen. Hiervoor ontwikkelt LOI Hogeschool toetsing per module en alternatieve validatie voor diezelfde modules.

LOI Hogeschool gebruikt de indeling van Bloom voor het vaststellen van de bij de leeruitkomsten passende toetsvorm. De Piramide van Miller wordt in het document als alternatieve methode beschreven. De visitatiecommissie heeft in de gesprekken nagevraagd wat de reden is voor het gebruiken van twee verschillende modellen. LOI Hogeschool heeft toegelicht dat op dit moment het model van Bloom wordt gebruikt. Dit komt terug in de toetsmatrijzen. Sommige ontwikkelaars gaven echter aan dat zij graag met Miller willen werken. Het is de bedoeling om het in de toekomst mogelijk te maken ontwikkelaars zelf te laten kiezen voor één van beide methoden. Daarop wordt de instructie voor ontwikkelaars en de toetsmatrijs aangepast.

Overwegingen

De visitatiecommissie heeft de documentatie over het didactisch model en de uitwerking van het model in de opleidingen bestudeerd en besproken met de verschillende gesprekspartners. De visitatiecommissie stelt vast dat LOI Hogeschool een onderscheidend didactisch model aanbiedt, waarbij zij een voorsprong op andere aanbieders heeft op het terrein van het faciliteren van online leren. LOI Hogeschool is sterk in het bieden van individuele begeleiding en het aanbieden van individuele leerroutes.

De visitatiecommissie is van mening dat LOI Hogeschool het didactisch model goed vertaalt in methoden voor validatie, waarbij aandacht is voor zowel leerwegaafhankelijke toetsing van modules als alternatieve vormen van validatie.

De visitatiecommissie vindt in het document 'Didactisch model LOI Hogeschool versie 4.0' een uitstekende procesbeschrijving. Het document is geen uitgebreide conceptuele onderbouwing van het didactisch concept. Uit de gesprekken blijkt dat die onderbouwing wel in de hoofden zit van de medewerkers, en ook deels is terug te vinden in oudere versies van het didactisch model.

LOI Hogeschool zet stevige ambities neer voor de invoering van flexibeler onderwijs, samen met het

versterken van het online leren. De visitatiecommissie heeft waardering voor de ambities, die goed aansluiten bij de visie en missie van LOI Hogeschool, en stelt vast dat LOI Hogeschool voor deze ambities een concrete planning heeft opgesteld. De visitatiecommissie heeft er vertrouwen in dat LOI Hogeschool de vernieuwingen zal weten te realiseren.

2. Examencommissies

LOI Hogeschool kent een centrale examencommissie (CELOI) en acht examencommissies van domeinen waar meerdere opleidingen toe behoren. De CELOI houdt zich op beleidsmatig niveau met verschillende examencommissietaken bezig. De domeincommissie bewaakt de kwaliteit van de examinering in de opleidingen en het eindniveau van studenten. De taakverdeling en afstemming tussen de CELOI en de examencommissie van de domeinen is adequaat. LOI Hogeschool beschikt met de CELOI en de verschillende domeincommissies over een goed werkend stelsel van examencommissies.

Bevindingen

LOI Hogeschool beschikt over een centrale examencommissie (CELOI) en over acht examencommissies van domeinen, waar meerdere opleidingen onder vallen. De commissie heeft gesproken met vertegenwoordigers van de zes domeinexamencommissies Business Administration, Commerce, Economics, Health, Law en Technology en van de CELOI.

De CELOI is samengesteld uit een voorzitter, twee vicevoorzitters en de voorzitters van de examencommissies. Daarnaast hebben een toetsdeskundige en een EVC-deskundige zitting in de CELOI.

De CELOI is het orgaan dat zich op beleidsmatig niveau met verschillende examencommissietaken bezig houdt. De CELOI is daarom onder meer verantwoordelijk voor:

- Het vaststellen van de kaders en procedures die betrekking hebben op vrijstellingen, de borging van de examenkwaliteit, de uitslagbepaling, de borging van het eindniveau, de uitreiking van getuigschriften, de aanwijzing van examinatoren;
- Het vaststellen van regels over de uitvoering van taken, bevoegdheden en maatregelen die betrekking hebben op fraude en plagiaat;
- Jaarlijks een verslag van werkzaamheden aan het bestuur verstrekken;
- Het op peil houden van de eigen deskundigheid;
- Het gevraagd en ongevraagd geven van advies aan het bestuur van LOI.

De CELOI vergadert ieder jaar formeel drie keer. Naast de input vanuit de LOI leveren de domeinvoorzitters de belangrijkste informatie tijdens de CELOI-vergadering. Alle voorzitters leveren voor de vergadering een beknopte rapportage aan waarin de belangrijkste gebeurtenissen van de voorgaande

periode worden aangegeven. Deze rapportages worden tijdens de CELOI vergaderingen met alle voorzitters besproken.

De domeincommissie is het orgaan dat de kwaliteit van de opleidingen en daarmee het eindniveau van studenten garandeert. De domeincommissie heeft onder meer als taak:

- het borgen van de kwaliteit van de examens;
- het borgen van het niveau van de getuigschriften;
- het toezicht op de uitvoering van de examinering en de uitslagbepaling;
- het toezicht op de uitvoering van het vrijstellingsbeleid;
- het toezicht op examinatoren;
- het beoordelen van de aan de examencommissie voorgelegde onregelmatigheden;
- het op peil houden van de eigen deskundigheid;
- het driemaal per jaar beleggen van een formele vergadering;
- zo vaak als noodzakelijk is voor een goede vervulling van haar taken informeel overleggen;
- rapportage over haar werkzaamheden en besluiten aan de CELOI.

De domeincommissies bestaan uit minstens drie leden. Van deze leden is in ieder geval één lid betrokken bij de opleiding en één lid volkomen extern. Eventuele andere rollen die commissieleden bij de LOI vervullen worden geregistreerd en wanneer een commissielid in een andere rol bij een (student)casus betrokken is dan onthoudt hij zich van stemming.

De visitatiecommissie heeft het functioneren van de CELOI en de examencommissies van de domeinen besproken met de ambtelijk secretaris van de CELOI, voorzitters en een lid van de commissies. Thema's

die in het afgelopen jaar hebben gespeeld in de commissies zijn beleid rond fraude, de geldigheidsduur van vrijstellingen en de consequenties van digitale toetsing. Ook de leerwegaafhankelijke toetsing als onderdeel van de pilot flexibilisering is onder de aandacht van de examencommissies.

Overwegingen

De visitatiecommissie concludeert op basis van de gesprekken en de documentatie dat de CELOI en de examencommissies van de domeinen hun taken uitstekend uitvoeren. De taakverdeling tussen de CELOI en de examencommissie van de domeinen is adequaat. De verantwoordelijkheid van de CELOI ligt

zichtbaar op procedureel en beleidsmatig vlak terwijl de inhoudelijke borging plaatsvindt in de verschillende domeincommissies. Op deze wijze is het haalbaar om de kwaliteit van toetsen en tentamens op opleidingsniveau te borgen en zich een eigenstandig en kritisch oordeel te vormen over het eindniveau van de opleidingen.

De visitatiecommissie kan zich vinden in een aangescherpte methodiek rond het aftreden van examencommissieleden. LOI Hogeschool borgt zo de continuïteit van de deskundigheid in de diverse commissies, stelt de visitatiecommissie vast.

3. Beroepenveldcommissies

LOI Hogeschool beschikt per domein over een beroepenveldcommissie. Deze commissies komen twee maal per jaar bij elkaar. De afzonderlijke leden worden daarnaast regelmatig geconsulteerd. LOI Hogeschool heeft mede door de zeer goed functionerende beroepenveldcommissies een sterke band met het werkveld. Ontwikkelingen in het werkveld kunnen vlot worden verwerkt in de onderwijsprogramma's.

Bevindingen

Voor ieder van de zes domeinen is een beroepenveldcommissie ingericht. Iedere beroepenveldcommissie behandelt de opleidingen van het betreffende domein. De beroepenveldcommissie Business Administration omvat bijvoorbeeld de opleidingen Management, Bedrijfskunde, MER, Office management, Toerisme en recreatie, Logistiek en economie en Security management. De leden van de beroepenveldcommissies zijn afkomstig uit werkvelden passend bij de verschillende opleidingen. Een beroepenveldcommissie heeft minimaal vier leden.

Formeel komen de beroepenveldcommissies twee maal per jaar bij elkaar. Bij een overleg zijn enkele medewerkers van LOI Hogeschool aanwezig.

De visitatiecommissie heeft gesproken met leden van de verschillende beroepenveldcommissies. Uit deze gesprekken blijkt dat de leden individueel (veel) vaker worden geconsulteerd door LOI Hogeschool. De leden gaven aan dat zij zien dat LOI Hogeschool goed luistert naar de adviezen en er waar mogelijk gehoor aan geeft. Zij gaven een aantal voorbeelden ter illustratie. De commissies ontvangen altijd terugkoppeling op het al dan niet opvolgen van adviezen door LOI Hogeschool, aldus de commissieleden.

Op grensvlakken tussen domeinen zouden nieuwe opleidingen kunnen ontstaan. Een voorbeeld is een opleiding voor digital marketeers op het grensvlak tussen marketing en ICT. Leden van de beroepenveldcommissie gaven aan dat kruisbestuiving tussen de commissies nog te beperkt plaatsvindt om dit te faciliteren. Wel heeft er al enige verkenning plaatsgevonden.

Overwegingen

De visitatiecommissie stelt vast dat de beroepenveldcommissies uitstekend functioneren. De bezetting van de verschillende commissies is sterk. De leden zijn zeer betrokken bij de opleidingen en denken continu mee over de aansluiting van de opleidingen op ontwikkelingen in het werkveld. Uit de gesprekken blijkt dat LOI Hogeschool een intensieve samenwerking met de beroepenveldcommissies hoog in het vaandel heeft staan. Nieuwe ontwikkelingen in de hogeschool, zoals het formuleren van leeruitkomsten, wordt zichtbaar samen met het werkveld opgepakt.

Het is de visitatiecommissie duidelijk geworden dat de leden van de beroepenveldcommissies nauw contact onderhouden met LOI Hogeschool, ook buiten de twee formele zittingen per jaar.

De visitatiecommissie heeft er waardering voor dat de beroepenveldcommissies oog hebben voor mogelijke kruisbestuiving met andere beroepenveldcommissies en moedigt LOI Hogeschool aan om dit optimaal te faciliteren.

De leden van de beroepenveldcommissies hebben zelf initiatief genomen om aftreedschema's in te voeren. Bekeken wordt of het invoeren van een zittingsperiode van vijf jaar passend is, waarna wordt geëvalueerd of langer aanblijven zinvol is. Hoewel het een ander gewicht heeft dan bij de examencommissies, kan de visitatiecommissie zich vinden in het reguleren van aftreden van leden, om te voorkomen dat te veel ervaring in één keer verdwijnt.

Bijlage Bestudeerde documenten generieke visitatiedag

Noot: de commissie heeft de concretisering van het didactisch model bestudeerd middels een aantal modules die zij heeft geselecteerd uit de Informatica opleidingen.

Modulenaam binnen BQ 1370 Hbo Informatica	Titel / soort lesmateriaal	Vindplaats
Inleiding onderzoek doen – 21608	Studiewijzer (digitaal)	Leerpad in Campus
	Wat is onderzoek: praktijkboek	boek
	Inzendopgaven 255M1 t/m 255M7	Leerpad in Campus
	Modeluitwerkingen / correctierichtlijnen	LOI map
iEXA Infrastructure - 19916	Studiewijzer (digitaal)	Leerpad in Campus
	AIV – Informatiekunde voor het HBO	boek
	Bedrijfsinformatiesystemen	boek
	ICT-Infrastructuur en Datacommunicatie	boek
	Inzendopgaven 238R1 t/m 238R5	Leerpad in Campus
	Modeluitwerkingen / correctierichtlijnen	LOI map
Projectmethodieken: PRINCE2 Foundation en Agile Scrum Foundation - 19917	Studiewijzer (digitaal)	Leerpad in Campus
	Reader PRINCE2	LOI map PRINCE2
	Succes met Scrum	boek
	Inzendopgaven 243Q1 t/m 243Q2	Leerpad in Campus
	Modeluitwerkingen / correctierichtlijnen	LOI map
iEXA Support and enable – 20908	Studiewijzer (digitaal)	Leerpad in Campus
	Grip op requirements	boek
	Fundamentals of contract and comm. Man.	Boek
	Leerboek HRM	boek
	Training fundamentals	boek
	Inzendopgaven 254Y1 t/m 254Y5	Leerpad in Campus
	Modeluitwerkingen / correctierichtlijnen	LOI map
Verdieping onderzoeksvaardigheden – 20625	Studiewijzer (digitaal)	Leerpad in Campus
	Methoden en technieken van onderzoek	boek
	Logisch en kritisch denken	boek
	Inzendopgaven 257C1 t/m 257C6	Leerpad in Campus
	Modeluitwerkingen / correctierichtlijnen	LOI map
PIO Implementatie en beheer – 19918	Studiewijzer (digitaal)	Leerpad in Campus
	Inzendopgaven 239P1 t/m 239P9	Leerpad in Campus
	Modeluitwerkingen / correctierichtlijnen	LOI map
PIO Management – 20909	Studiewijzer (digitaal)	Leerpad in Campus
	Inzendopgaven 247A1 t/m 247A8	Leerpad in Campus
	Modeluitwerkingen / correctierichtlijnen	LOI map

Bijlage 8 Onafhankelijkheidsverklaringen

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring

voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

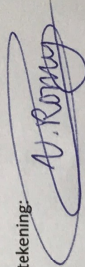
Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding Financial Service Management / Fiscaal Recht van LOI Hogeschool. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panellleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan mij bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

Romy Viesdman

Datum:

22 maart 2017

Plaats:

Seienderdorp

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring

voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

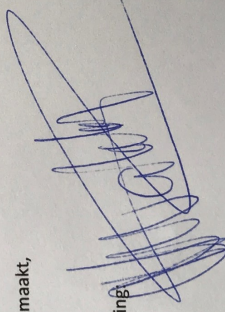
Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding Financial Service Management / Fiscaal Recht van LOI Hogeschool. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panellleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan mij bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

H.A.P. W. A. H. L. A. M. P.

Datum:

22 maart 2017

Plaats:

Seienderdorp

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring

voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

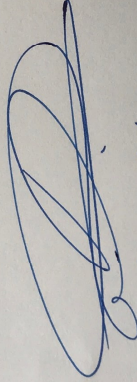
Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding Financial Service Management / Fiscaal Recht van LOI Hogeschool. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panelleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan mij bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

R. VAN AALST

Datum:

22.03.2017

Plaats:

LEIDERDORP

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring

voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding Financial Service Management / Fiscaal Recht van LOI Hogeschool. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panelleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan mij bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

T. Buijsing

Datum:

22-3-2017

Plaats:

Leiderdorp

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring

voorzakend aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding Financial Service Management / Fiscaal Recht van LOI Hogeschool. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panelleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan mij bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

Dirk Gerritsen

Datum:

22-03-2017

Plaats:

Leerdorp

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring

voorzakend aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding Master of Business Administration van Stichting LOI Hoger Onderwijs. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panelleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan mij bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

M. K. Farmer

Datum:

29.08.2016.

Plaats:

Leiden.

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring

voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

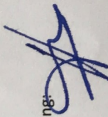
Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding Financial Service Management / Fiscaal Recht van LOI Hogeschool. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panelleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan mij bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

Marcel Meulenman

Datum:

22/3/2017

Plaats:

Leiderdorp

Onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring

voorafgaand aan het beoordelingsproces

Ondergetekende verklaart hierbij het volgende:

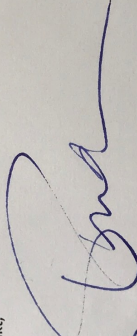
Ik ben verzocht op te treden als lid van de visitatiecommissie van de opleiding Financial Service Management / Fiscaal Recht van LOI Hogeschool. Ik ben bereid en in staat deze rol te vervullen op een wijze die overeenkomt met de NVAO Gedragscode voor Panelleden.

Tevens verklaar ik hierbij

- geen (familie)relaties of banden met de bovengenoemde instelling te onderhouden, als privépersoon, onderzoeker/docent, beroepsbeoefenaar of als adviseur, die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de opleiding ten positieve of ten negatieve zouden kunnen beïnvloeden;
- zodanige relaties of banden met de instelling de afgelopen vijf jaar niet gehad te hebben;
- strikte geheimhouding te betrachten van al hetgeen in verband met de beoordeling aan mij bekend is geworden en wordt, voor zover de opleiding, de instelling of de NVAO hier redelijkerwijs aanspraak op kunnen maken;
- op de hoogte te zijn van de NVAO gedragscode.

Aldus opgemaakt,

Handtekening:

Naam:

Paul-Martijn de Leeuw

Datum:

22-maart 2017

Plaats:

Leiderdorp